

OPPL. 8 080 000

den

MARS 1986

ENKLE SANNHET

et tidsskrift til forståelse

England

HVA VIL FREMTIDEN BRINGE?

Den Enkle Sannhet har ingen abonnements- eller løssalgspis, men utgis gratis. Dette er gjort mulig ved frivillige tiender og gaver fra medlemmene i Guds Verdensvide Menighet og andre som har valgt å støtte menighetens arbeid. Men bidrag mottas med takk. De som ønsker å støtte dette verdensomspennende arbeidet på frivillig basis, er velkomne som medarbeidere for å utbre det opprinnelige, sanne evangelium til alle nasjoner. Bidrag kan sendes til Worldwide Church of God's konti i: *Norge*: Postgiro 2296978; bankgiro 7082.05.12624; *Sverige*: Postgiro 980730-6; *Danmark*: Den danske Bank, Konto 3258-13620-9. Vennligst send eventuelle bidrag til nærmeste adresse (se adresselisten nedenfor).

GRUNNLEGGER OG SJEFREDAKTØR: HERBERT W. ARMSTRONG

Hovedredaktør:
HERMANN L. HÖH

ANSVARLIG REDAKTØR:
DEXTER H. FAULKNER

NYHETSREDAKTØR INTERNASJONALT:
GENE H. HÖGBERG

KUNSTNERISK LEDER:
MONTE WOLVERTON

STEDFORTRENDENDE SJEFREDAKTØR:
RAYMOND F. MCNAIR

FASTE MEDARBEIDERE:
JOHN HALFORD, RONALD D. KELLY,
RODERICK C. MEREDITH, DONALD D. SCHRÖDER,
JOHN R. SCHRÖDER, MICHAEL A. SNYDER,
CLAYTON D. STEEP, KEITH W. STUMPF

REDAKSJON:
SHEILA GRAHAM, NORMAN L. SHOAF

ARTIKKELFORFATTERE:
DIBAR APARTIAN, ROBERT BORAKER,
KENNETH C. HERRMANN, PATRICK A. PARNELL,
RICHARD H. SEDLIACIK, WILLIAM STENGER,
DAN C. TAYLOR, JEFF E. ZHORNE

MANUSKRIFT-KORREKTUR:
PETER MOORE

REDAKSJONSASSISTENTER:
DAWNA BORAX, CHERYL EBELING,
WERNER JEBENS, MARIA STAHL,
WENDY STYER, RON TOTL,
EILEEN WENDLING

GRAFIKK:
Grafikkredaktør: RANDALL COLE
Stab: MATTHEW FAULKNER,
L. GREG SMITH

FOTOREDAKSJON:
Leder for fototjenester: GREG S. SMITH
Sjef-fotograf: WARREN WATSON
Stab: G. A. BELLUCHE JR.,
CHARLES BUSCHMANN, NATHAN FAULKNER,
HAL FINCH, ALFRED HENNIG,
ALDRIN MANDIMIKA, ELIZABETH RUCKER
Fotoarkiv: KEVIN BLACKBURN

UTGIVELSE:
Sjef for utgivelse: RAY WRIGHT
Produksjonsansvarlig: ROGER G. LIPPROSS
Produksjonssjef: RON TAYLOR
Internasjonale koordinatører:
GERALD CHAPMAN, BOB MILLER,
KATHE MYERS
Opplagsansvarlig: BOYD LEESON
Opplagsassistent: CAROL RIEMEN
Kioskbladforsendelse: JOHN LABISSONIERE

FORRETNINGSFØRER:
L. LEROY NEFF

INTERNASJONALE UTGAVER:
BRITISK: JOHN ROSS SCHRÖDER
FRANSK: DIBAR APARTIAN
HOLLANDSK: JOHAN WILMS
ITALIENSK: CARN CATHERWOOD
NORSK: ROY ØSTENSEN
SPANSK: DON WALLS
TYSK: JOHN B. KARLSON

REGIONALE KONTORER:
AUSTRALIA: ROBERT MORTON
CANADA: COLIN ADAIR
ENGLAND: FRANK BROWN
FILIPPINENE: GUY AMES
FRANKRIKE: SAM KNELLER
LATIN-AMERIKA: LEON WALKER
NEDERLAND: BRAM DE BREE
NEW ZEALAND: PETER NATHAN
PUERTO RICO: STAN BASS
SYD-AFRIKA: ROY MCCARTHY
SVEITS: BERNARD ANDRIST
VEST-TYSKLAND: FRANK SCHNEE

den ENKLE SANNHET

et tidsskrift til forståelse

ÅRG. 3 NR. 3

Opplag: 8 080 000

MARS 1986

ARTIKLER

- 2 Storbritannia: Problemer fra alle kanter
- 5 Er vi i de siste dager?
- 8 Ord som sårer, ord som hjelper
- 10 Tidenes mysterium
Mysteriet Israel
- 14 Hvordan Amerika gav europeerne håp!
- 16 Øk din Bibel-IQ
Beviset på at Jesus har levd
- 23 Den Enkle Sannhet forklarer hvorfor!
- 24 Jesu mirakler — faktum eller myte?

FASTE SPALTER

- 1 Personlig fra Herbert W. Armstrong
- 27 Nyhetsoversyn
- 29 Brev til redaktøren

FORSIDEBILDET

En engelske avisoverskrift: «Kronprinsen frykter en fjerderangs fremtid for Storbritannia.» Kronprins Charles talte til et «Business in the Community»-møte i Edinburgh, hvor han advarte: «Vi må ha en følelse av at det haster i vårt syn på tilværelsen . . . ellers vil vi ende opp som et fjerderangs land.»

FORSIDEFOTO/ILLUSTRASJON: MONTE WOLVERTON — PT

Den Enkle Sannhet (The PLAIN TRUTH) blir også utgitt på engelsk, fransk, nederlandsk, italiensk, spansk og tysk av Worldwide Church of God, Pasadena (California, USA) og Borehamwood (England). © 1986 Worldwide Church of God. Alle rettigheter forbeholdt. Printed in England by Ambassador Press Ltd., St. Albans. Kan bestilles i:

Norge: Postboks 2513 Solli, N-0203 Oslo 2
Danmark: Postboks 211, DK-8100 Århus C
Sverige: Box 5380, S-102 46 Stockholm

Andre utgaver av *The Plain Truth*:
Engelsk: *The Plain Truth*, P.O. Box 111, Borehamwood, Herts, England WD6 1LU. Tlf. 01-207-2811
Fransk: *La Pure Vérité*, B. P. 64, F-75662 Paris CEDEX 14, Frankrike. Tlf. 01-33-26084
Hollandsk: *De Echte Waarheid*, Ambassador College, Postbus 444, 3430 AK Nieuwegein, Nederland. Tlf. 034-0239922
Italiensk: *La Pura Verità*, Castella Postale 10349, I-00144 Roma EUR, Italia
Spansk: *La Pura Verdad*, Apartado Postal 1230, Madrid 9, Spania
Tysk: *Klar & Wahr*, Ambassador College, Postfach 1129, D-5300 Bonn 1, Vest-Tyskland Tlf. 0228-218061

Andre Plain Truth-adresser:
USA: 300 West Green St., Pasadena, California 91123. Tlf. 800-423-4444
Canada: P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2. Tlf. 1-800-663-2345
Australia og Sydøst-Asia: P.O. Box 202, Burleigh Heads, Queensland 4220, Australia. Tlf. 075-35-4233
New Zealand og Stillehavsoyene: P.O. Box 2709, Auckland 1, New Zealand
Ghana: P.O. Box 9617, Kotoka Int. Airport, Accra
Kenya: P.O. Box 47135, Nairobi
Nigeria: P.M.B. 21006, Ikeja, Lagos State
Syd-Afrika: P.O. Box 5644, Cape Town 8000
Zimbabwe: P.O. Box U.A. 30, Union Ave., Harare
Filippinene: P.O. Box 1111, Makati, Metro Manila 3117
Latin-Amerika: Institución Ambassador, Apartado Postal 5-595, 06500 México D.F., Mexico
Karibiske hav: P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

Husk å sende melding om adresseendring så snart som mulig hvis du endrer adresse. Vennligst vedlegg en gammel adresselapp sammen med din nye adresse.

PERSONLIG FRA

Å gi synd offentlig aksept

Megget tidlig i 1927, da jeg holdt på med mine første bibelstudier som førte til min omvendelse, besøkte min kone og jeg ofte forskjellige kirker.

Jeg var på leting etter sannheten.

En søndag formiddag kom vi til gudstjeneste i en ledende baptistkirke i Portland i Oregon. De annonserte sluttresultatet av en konkurranse hvor en nydelig bibel var førstepremie. Konkurransespørsmålet var: «Hvilken synd er mest utbredt?»

Svaret som vant, var «utakknemlighet.»

Dette er i sannhet en meget vanlig synd. En annen fremherskende synd, og en av de eldste, er misbruken av seksualitet. Prostitusjon blir da også ofte kalt «verdens eldste yrke».

Satan har benyttet denne synden til å gjøre den langt mer utbredt enn det som er vanlig antatt. Satan selv er kjønnsløs. Han hater at Gud har gitt menneskene kjønnsdriften. Derfor leder Satan menneskene til å gjøre seksuelle synder til noen av de mest utbredte og ødeleggende synder.

Under mesteparten av den såkalte «kirketidsalder» i den romersk-katolske lære, og i England og USA helt siden viktariatiden, var kjønnsdriften et så godt som tabu samtaleemne som sjelden ble bragt på bane. Satan forsikret seg om at kjønnsdriften ble ansett som noe «skamfullt» og så «skitten» at man ikke kunne snakke om den.

Omkring århundreskiftet endret stifteren av psykoanalysen, Sigmund Freud, dette. Helt frem til 1. verdenskrig var det i USA ulovlig å utgi, selge, eller til og med låne bort en bok som inneholdt opplysninger om seksuallivet. Etter 1. verdenskrig

falt forbudet om spredning av litteratur om dette emnet bort. Et ras av bøker, hefter og avisartikler kom over publikum. Men i alt dette manglet den viktigste dimensjonen i kunnskap.

Min bok *The Missing Dimension in Sex* gir denne manglende dimensjon i kunnskapen. Den kan fås gratis på forespørsel.

Fra begynnelsen av 20-årene forandret slagordet «den nye moral» folks innstilling totalt. I dag diskuteres seksuallivet åpent i offentlige media, spesielt på TV, og et tøylesløst seksualliv blir allment akseptert. I dag er det et spørsmål om så mange som to prosent av de unge brudene går opp til alteret som jomfruer. Ekteskapet er på vei ut i mange samfunnslag. I noen områder er det faktisk like mange skilsmisser som giftermål. Familielivet brytes ned til tross for at familien er den grunnleggende byggesten for enhver stabil sivilisasjon.

Flere og flere barn er uønskede. Abort vinner raskt alminnelig aksept.

Gud skapte seksuallivet, ikke bare for å holde menneskeheten i live, men for å bringe en herlig, lykkelig og behagelig glede inn i en ren og sunn kjærlighet mellom mann og kone og som et middel til å binde sammen et lykkelig ektepar. Men med den moderne holdningen har det vist seg at det repet som skulle binde mann og kone tett sammen, er blitt det repet som skjærer ekteskapet i to.

Det er på tide at du får å kjenne sannheten om seksuallivets manglende dimensjon. Den er beskrevet åpent, fryktløst, fornuftig og åndelig så vel som fysisk i min bok, som jeg nevnt foran.

Vi begår individuelle og nasjonale synder og gir slike synder alminnelig aksept.

Gud fordømmer homoseksualitet. Han ødela hele befolkningen i Sodoma og Gomorra på grunn av denne synden. Den er fordømt i Romerne 1, hvor det sies at ingen slik person kan komme inn i Guds Rike. Så prøver vi å endre det stygge, bebreidende ordet *homoseksuell* og kaller dem som praktiserer det for «homofile». De offentlige media og publikum i sin alminnelighet aksepterer mer og mer denne perversiteten ved å kalle den for «seksuelt avvik».

Vi er blitt en nasjon av drukkenbolter, og tusenvis drepes på hovedveiene

(Fortsettes side 26)

STORBRITANNIA

Problemer fra alle kanter

av Gene H. Högberg

Opptøyer i storbyene, trusselen om borgerkrig i Nord-Irland, en hensmuldrende makt innen samveldet — sjelden har det britiske folk stått overfor så mange alvorlige kriser.

Se hva som er i ferd med å skje med Storbritannia — innenriks og utenriks. Noe har definitivt gått galt på «den fyrstelige øy».

Knapt noen synes imidlertid å kunne se hvorfor! Men det ligger årsaker bak de synlige resultatene.

De høyt skattede britiske dyder er under angrep som aldri før.

Krise i byene

Bildet av den ubevæpnede bobbyen viker plass for pelotonger av politikonstabler utkledd i spesialutstyr for opptøyer.

Kriminalitet og økende omsetning av narkotika hjemsøker britiske storbyer, slik de lenge har hjemsøkt amerikanske byer. Og altfor ofte bryter det nå ut vold i Storbritannias rasespekkede bykjerner. Under et utbrudd sent i 1985 brukte urostifterne skytevåpen mot politiet for første gang i britisk historie.

Liberaler sosiologer legger skylden for uroen på arbeidsløshet og «ufølsomhet» fra politiets side. Likevel var det langt hardere økonomisk under nedgangstidene i 1930-årene, uten at det fikk slike voldelige utslag.

Talsmenn for regjeringen tilskriver de voldsomme utbruddene «ren,

uforfalsket lovløshet og kriminalitet». En britisk nyhetsmelding tilføyer: «En stadig større del av britisk ungdom — svart som hvit — er i ferd med å bli desillusjonert overfor all slags autoritet.»

Britiske mynigheter er mest opptatt av at profesjonelle oppviglere og bent frem revolusjonære begynner å få fremgang i tettstedene. Enkelte militante organisasjoner bekjenner åpen at deres mål er å styrte kapitalismen og «imperialismen». De forkynner at politiet er «folkets fiende» og statens redskap til å tiltvinge seg et «undertrykkende og rasistisk samfunn.»

Ulsters kjempegryte

Hvor foruroligende tendensene i Storbritannias indre bydeler enn er, så er de ubetydelige sammenlignet med hva som kan skje i Nord-Irland.

Letingen etter fred i Ulster, som har kostet nesten 2 500 menneskeliv siden 1969 — siste runde i tusen år av uroligheter i Irland — tok en dramatisk vending den 15. november sist år. Men vil det siste forsøket bli mer fremgangsrikt enn de knuste forhåpningene tidligere?

Idet statsministrene Margaret Thatcher fra Storbritannia og Garret FitzGerald fra den irske republikk uventet møttes nær Belfast i Nord-Irland, undertegnet de en

pakt som inneholdt et historisk kompromiss. For første gang vil den irske regjering, som har suverenitet over Irlands 26 sydlige fylker, bli gitt en rådgivende rolle i Ulsters minoritet av romersk-katolske befolknings anliggender.

Til gjengjeld for denne innrømmelsen samtykket den irske regjeringen i uttrykkelig å anerkjenne britisk suverenitet over Nord-Irland og på ubestemt tid utsette sine krav om forening av begge deler av Irland under republikkens trefargede flagg.

Et hovedmål for både London og Dublin er å ta fotfestet fra ekstremistene, spesielt den fredløse Irske republikanske armé. IRA's politiske gren, Sinn Fein, har vokst på bekostning av et mer moderat katolsk politisk parti i nord.

Truselen om terrorisme fra ytterliggående IRA-tilhengere på begge sider av Irskesjøen er reell. En IRA-bombeeksplosjon drepte i 1984 flere medlemmer av det britiske konservative parti og unngikk såvidt fru Thatcher. Den irske regjering frykter at hvis IRA får fotfeste i nord, kan ekstremistene, enkelte av dem radikale marxister, underminere samfunnet i syd.

IRA «vil ikke like denne avtalen,» innrømmet FitzGerald kort etter at han undertegnet overenskomsten. IRA viste sin misnøye ved å innlede ny terroristaktivitet.

Anklagelser om forræderi

Den pragmatiske FitzGerald har vært villig til å spille høyt for fred. Noen medlemmer av hans politiske hovedmotstander, Fianna Fail-partiet, beskylder ham for å gå på akkord med republikkens konstitusjonelle krav om enhet.

Men det er fru Thatcher som har møtt de sterkeste reaksjonene. Fra majoriteten av Ulsters protestanter kom anklager om svik og forræderi, til og med høyforræderi.

Den militante protestantiske politiker og prest Ian Paisley, leder for det demokratiske unionspartiet, lovet å tilintetgjøre overenskomsten, som han stemplet som en sammensvergelse. Idet han talte til den største forsamlingen i Ulsters historie, tordnet den ildfulle lederen at «fru Thatcher sier at republikken må ha et ord med i laget i driften av denne provinsen. Vi sier aldri, aldri, aldri!»

Så det som så så fornuftig og logisk ut på papiret for FitzGerald og fru Thatcher, står i fare for å bli overvældet av kreftene i motstridende nasjonalisme.

Selv moderate protestanter uttrykker tvil om at avtalen kan holde, til tross for fru Thatchers beslutsomhet. Til tross for forsikringer fra London og Dublin om at Ulster vil forbli i union med Storbritannia så lenge flertallet, protestantene, ønsker det, uttalte en observatør at man «føler seg litt mindre britisk i dag». En annen trakk den analogi at USAs innbyggere skulle bli spurt om å akseptere direkte kanadiske eller meksikanske konsultative signaler om hvordan USA skulle styres.

Et britisk «Libanon»?

Protestantene i Nord-Irland er ikke ferske nykomlinger. De sporer sine røtter tilbake til skotske presbytere som slo seg ned i Ulster i 1609 — bare to år etter at engelskmennene grunnla sin første permanente amerikanske koloni i Jamestown.

Protestantene uttrykker innbitt lojalitet til den britiske krone. Men denne lojaliteten er betinget, skrev den kjente britiske politiske kommentatoren Conor Cruise O'Brien, tidligere fremtredende irsk diplomat. Han advarte for ikke lenge siden at protestantene i

Ulster ville vende seg voldelig mot den britiske regjering om de skulle fornemme at den var i ferd med å overgi dem til sine «katolske arvefiender».

O'Brien skrev at Ulsterprotestantene «har til hensikt å forbli i Ulster». Og deres motstand mot å bli innlemmet i en irsk stat med katolsk flertall, fortsatte O'Brien, «er like gjenstridig som israelernes nei til å bli innlemmet i et arabisk-dominert Palestina».

Ulsters protestanter ville aldri gå med på et forenet Irland, under-

Ifølge *Den Enkle Sannhets* regionale korrespondent Stan Bass var møtet blitt ønsket velkommen i månedsvis som en konfrontasjon med Storbritannia om apartheid-spørsmålet, Syd-Afrikas raseskille-system.

Før hun ankom på Bahamas, hadde fru Thatcher skrevet brev til flere afrikanske stater og skissert den britiske regjering motstand mot samveldets trusler om handels-sanksjoner mot Syd-Afrika, et medlem av samveldet til 31. mai 1961.

Garret FitzGerald i den irske republikk, nr. tre fra venstre, og Margaret Thatcher fra Storbritannia håper en ny fredspakt for Ulster vil fungere.

streket O'Brien. Isteden «vil de vende seg mot Storbritannia» og hvis påkrevet erklære «et *uavhengig* Nord-Irland».

Deretter, konkluderte denne berømte irske statsmann, ville de virkelige problemene begynne: «*Vi kommer til å få vårt Libanon.*» Med andre ord en borgerkrig innen grensene for Storbritannia og Nord-Irland!

Hensmuldring av makt innen samveldet

Men historien ender ikke her. For Storbritannia kan de stigende problemene hjemme måle seg med tiltagende utfordringer ute.

En måned før den engelsk-irske overenskomsten ble undertegnet, måtte fru Thatcher tåle en nesten enstemmig opposisjon under samveldets konferanse for statsoverholder, som ble avholdt på Bahamas.

Fru Thatcher har gjentatte ganger gitt uttrykk for sitt standpunkt om at prinsippet med sanksjoner er feil. I Syd-Afrikas tilfelle har hun sagt at sanksjoner ville skade nettopp de folkegruppene de er ment å hjelpe, og bare spille landet over på hendene til ekstremister, foruten å gjøre styret i Pretoria mer fast bestemt på ikke å foreta forandringer.

I tillegg kommer det faktum at Storbritannia er Syd-Afrikas største utenlandske investor og handelspartner. Talsmenn for regjeringen anslår at en total boikott vil kunne koste 200 000 britiske arbeidsplasser. Med sylskarp logikk fortalte fru Thatcher sine jevnbyrdinger i samveldet at «det er ingen mening i å skape arbeidsløshet hjemme for å skape arbeidsløshet der».

Britiske embetsmenn reiste også innvendinger mot den ironiske si-

tuasjon at enkelte afrikanske stater går inn for sanksjoner — mens de privat innrømmer at de selv kunne se seg tvunget til å omgå sanksjonene selv, da de var så avhengig av handel med Syd-Afrika.

Til slutt endte samveldemøtet med en sammenlappet overenskomst. Den ble nådd ved hjelp av stor politisk gymnastikk. Overenskomsten kunngjorde en avtale om begrensede økonomiske restriksjoner (som generelt allerede var iverksatt) og tilføyet at «noen av oss» ville overveie sterkere tiltak om et halvt års tid. Fru Thatcher fortalte reportere at hun så avgjort ikke var «en av de noen».

Således begynner Storbritannia å bli mer og mer *isolert* i sitt eget hus, samveldet. Det skyldes at husets arkitektur dramatisk har forandret seg siden 2. verdenskrig.

Samveldet var i begynnelsen en klubb begrenset til et fåtall nasjoner, hovedsakelig bestående av folk av britisk herkomst. I 1867 vedtok parlamentet i London Den britiske nordamerikanske lov for Nord-Amerika, som gav Canada status som dominion. Det var et begrep som innebar likhet overfor Storbritannia. Kort etter at århundret ble rundet ble selvstyrestatus gitt til Australia, New Zealand og Syd-Afrika.

Under samveldekonferansen i 1926 ble Storbritannia og dominionene definert som «selvstyrte samfunn, med lik status, forent med felles troskap til kronen og fritt tilsluttet som medlemmer av det britiske folkesamveldet».

Idet det begynte med et uavhengig India i 1947, ble det britiske samveldet en fleretnisk gruppe nasjoner som ikke delte noe rasefelleskap, men det engelske språk og de forskjellige tradisjoner tillært fra den tidligere koloniherre.

Ordet *britisk* ble utelatt fra samveldet i 1951. Gruppen ble kjent som Samveldet eller Folkesamveldet. Det har nå totalt 49 medlemmer og representerer nesten en fjerdedel av jordens befolkning — faktisk et forente nasjoner i miniatyr.

Etterhvert som det ble tettere i rekkene blant samveldets medlem-

mer, var det de nye nasjoner i den tredje verden som i økende grad fastsatte sakslisten for samveldets møter.

I dag tar selv de opprinnelige dominionene Australia, New Zealand og Canada ofte parti for nyere medlemmer, slik de gjorde det under Bahamas-konferansen.

Merk deg dette! Bli ikke forundret om det på et fremtidig samveldemøte fremkommer krav om å innføre sanksjoner mot Storbritannia fra nettopp den organisasjonen de selv grunnla.

En skygge av sin tidligere storhet

Storbritannia av 1986 er kun en skygge av sin tidligere storhet. Med imperiet ute av bildet og samveldets stadige opposisjon imot seg står Storbritannia nær ved å oppgi to betydelige stykker oversjøisk territorium — Hong Kong og Gibraltar.

Hong Kong, Storbritannias velstående asiatiske koloni og verdens 3. største finanssenter, blir en «spesiell, administrativ region» i Folkerepublikken Kina i 1997.

Og Storbritannia har omsider gått med på å diskutere det delikate spørsmålet om suverenitet i forhandlinger med Spania om Gibraltar's fremtidige status — den uinntagelige, vestlige sjøport til Middelhavet, selveste symbolet på Storbritannias tidligere makt og utholdenhet.

Det virker som om det britiske folk, som fremdeles nyter godt av en viss velstand, ikke helt er klar over sitt lands virkelige forhold — tapet av makt og prestisje utenlands og faretruende kriser hjemme.

Nasjonen har, som journalisten Peter Jenkins beskrev det, fått en sakte med sikker «verdig bortgang». Denne tendensen er blitt midlertidig forsinket gjennom statsminister Thatchers fasthet — men tendensen er fremdeles nedadgående. I 1985 gikk Italia forbi Storbritannia i levestandard.

Ingen ringere enn kronprins Charles advarer om at Storbritannia er dømt til å bli «et fjerdeklases land», som han uttrykker det, hvis det ikke skjer en dramatisk endring i folks holding til arbeid og foretaksomhet. Han er bekymret

over en dyptgående kulturell motstand mot å se realiteten av nasjonens relative økonomiske nedgang i øynene.

Profetens advarsel er vel anvendelig: «Hans hår er alt gråsprenget, men han vet det ikke» (Hos. 7:9).

Ikke det at enkelte av de verdslige profeter i dag ikke kan se en direkte sammenheng mellom årsak og virkning.

«Storbritannias økonomiske nedgang løper omtrent parallelt med dannelsen av velferdsstaten,» skrev spaltisten Peregrine Worsthorpe 16. juni 1985 i Sunday Telegraph. Og den moralske nedgang har holdt følge.

I en tidligere spalte (10. februar 1985) refset Worsthorpe britiske geistlige for ikke å ta til mæle mot homoseksualitet og for ikke å påpeke AIDS-epidemiens moralske dimensjoner. «Er det ikke på tide at biskopene bringer Gud inn i bildet?» spurte han.

11. mai 1985 gikk en annen journalist, Paul Johnson, journalist i Daily Telegraph, hardt til angrep på kirkens folk som uttaler seg pavelig om politiske og økonomiske spørsmål, men tier om moralske, slik som epidemien av barn født utenfor ekteskap — «kanskje det største og mest umedgjørilige samfunnsønde vi står overfor i dag,» sa han, idet han tillat at enforelderfamilien er en hovedårsak til fattigdom.

«Merkelig nok er det likevel lenge siden jeg hørte en predikant, for ikke å snakke om en biskop, holde en preken om utuktets onde,» sa Johnson.

Ja, det finnes klare, tydelige årsaker til de mange problemer som Storbritannia konfronteres med hjemme og ute. Den «herre over våre vidstrakte kampliner, under hvis... hånd vi har makt over palme og furu,» som Kipling skrev i *Recessional* i 1897, velsigner ikke lenger det britiske folk.

Du vil finne enda flere svar på grunnene bak Storbritannias nåværende tilstand i vår bok *De forente stater og Storbritannia i profetiene*. Den er gratis og vil åpne dine øyne for britenes, det amerikanske folks og Skandinavias bibelske identitet, og hva som er profetert om dem i de urolige årene som ligger foran oss. □

Er vi i «DE SISTE DAGER»?

av Herbert W. Armstrong

Hvordan kan vi vite om vi nærmer oss «verdens ende»? Kan vi bevise det?

ER VI nå inne i det bibelprofetiene kaller «endens tid»?

President Reagan har uttalt at tilstanden i verden nå synes å tyde på at vi nærmer oss «ragnarok».

For en tid siden flyttet kjernefysikerne kommedagsklokken ett minutt frem, fra fire til bare tre minutter før «midnatt». En lederartikkel i *U.S. News & World Report* omtalte dette tidspunktet som synes å være like rundt hjørnet, og mente at det later til at verdens eneste håp nå ligger i at det plutselig viser seg «en sterk hånd et eller annet sted fra».

Det var en tid da fanatikere som ropte ut at «dommedag er nær», ble latterliggjort som «sprø tullinger». Men i dag taler seriøse statsmenn og forskere i alvorlige ordelag om utviklingen av forholdene i verden. Enkelte fremtredende forskere har sagt at verdens eneste håp nå er at vi får en enkel verdensregjering med et felles militærvesen — men i samme åndedrag innrømmer de at menneskeheten overhodet ikke er i stand til å etablere en slik suveren verdensregjering.

Bibelprofetiene sier imidlertid at en slik verdensregjering skal komme. Men viser disse profetiene

at den nålevende generasjon skal få oppleve den tiden?

Sely apostlene i det 1. århundre trodde at slutten på denne verden slik vi kjenner den ville komme i deres levetid. Og i alle århundrer siden da har det vært personer som forkynte at «verdens ende var nær» — at vi gikk mot ragnarok eller harmageddon.

Men hvordan kan vi få vite sannheten? Hvordan kan vi bli SIKRE? Eller kan vi vite noe om det?

I Lukas 21:28 sa Jesus: «Men når dette begynner å skje, da rett eder opp og løft eders hoder! for eders forløsning stunder til.» Det han talte om, oppfatter mange profetier om hendelser som nå inntreffer for første gang i historien.

Man kan ikke betrakte et par overfladiske tegn eller hendelser og bygge sikre konklusjoner uten videre. Vi må forstå Guds altomfattende HENSIKT og hvordan han setter denne hensikten i verk. Vi må vurdere mange profetier, og vi må hverken gjette eller formode eller trekke forhastede konklusjoner.

Den moderne verden

Vår moderne verden begynte egentlig bare for rundt 150 år siden. Hvis vår kronologi er korrekt når det gjelder menneskenes liv på jorden, ble det første menneske, Adam, skapt for nesten 6000 år

siden. Bibelen viser at Guds store plan for å oppnå sin hensikt her på jorden, spenner over 7000 år. De første 6000 år ble tildelt Satans verden. Så vil 1000 år følge hvor Kristus vil herske over alle jordens land. Ca. 1600 år etter at Adam ble skapt, kom den verdensomspennende syndfloden. Vi vet ikke nøyaktig hvordan sivilisasjonen utviklet seg før syndfloden, men vi kan gå ut fra at den materielle sivilisasjon ikke utviklet seg lengre enn gjennom et tilsvarende tidsrom etter denne katastrofen. Så vidt vi vet, var derfor utviklingen av menneskenes sivilisasjon forholdsvis rolig inntil for omtrent 150 år siden.

Helt til trykkpressen ble oppfunnet omkring år 1450, gjorde menneskene små fremskritt når det gjaldt kunnskap og materiell utvikling. Boktrykkerkunsten gjorde det mulig å spre kunnskap i videre kretser. Dette fortsatte i svakt økende grad til midten av det 19. århundre. De fleste moderne oppfinnelser og hjelpemidler er kommet til siden 1850. Siden da har kunnskapen og oppfinnelser av mekaniske hjelpemidler mangedoblet seg stadig raskere. Det er nesten som om menneskene først viste seg på denne kloden for rundt 150 år siden, og så har lært mer og gjort større fremskritt i stigende tempo siden da.

Profetier om de siste tider

La oss nå se på noen profetier om de siste tider.

Bibelens lengste profeti finner vi i Daniel 11. 10. kapitel danner opp-takten, og det 12. avslutningen. I Daniel 11:40 kommer profetien frem til «endens tid», og den fortsetter i 12. kapitel. Profeten Daniel forstod ikke selv det han fikk beskjed om å skrive. En engel sa at ordene skulle gjemmes og forsegles inntil endetiden, da kunnskapen ville øke og folk ville «fare omkring».

Den tiden er kommet nå.

Kunnskapen de siste 150 år har økt i et heseblesende tempo. Det er blitt sagt at verdens kunnskaper ble fordoblet i løpet av 1960-årene, selv om økningen særlig fant sted på felter som medisin, vitenskap og teknologi. Videre «farer» folk omkring på jorden. Fra sivilisasjonens begynnelse til for 150 år siden gikk det heller langsomt å reise. Det var få som reiste mer enn 10-15 mil bort fra sitt hjemsted. I årtusener reiste man til fots, til hest, på kamelrygg, i oksekjerrer, robåter eller seilskip.

Det første dampskipet ble først konstruert i 1806 av Robert Fulton. Så kom jernbanen, mens bilen ikke ble vanlig før i min egen levetid. Jeg husker godt at da jeg var 11 år gammel, kalte man biler for hesteløse kjøretøyer. Og slike «hesteløse» kjøretøyer var litt av et syn. Jeg kan huske en dag på den tiden, da min far med ett ropte: «Å skynd dere hit til vinduet mot gaten, for her kommer et hesteløst kjøretøy!» Vi fór bort til vinduet, og der så vi det «hesteløse» kjøretøyet. Den ble trukket av et mulesel!

Da jeg var 23 år gammel og sekretærassistent ved handelskammeret i South Bend i staten Indiana, fikk jeg i oppdrag å overtale bøndene i et distrikt syd for byen til å underskrive en overenskomst angående en ny hovedvei gjennom distriktet. Den skulle få navnet «Dixie Highway» og gå fra Mexicogolfen helt opp til Canada. Det var ikke snakk om asfalt eller noe slikt, bare jord og grus som veidekke. Veier dekket med asfalt og betong fantes ennå ikke. I dag «farer mange omkring» med bil, tog og fly. Store, nye lufthavner er

tettpakket av folk som «farer omkring».

Verdensherskende riker

I Daniel 2 finner vi en profeti som peker helt frem til Kristi gjenkomst. Kong Nebukadnesar hadde etablert det første verdensriket bestående av flere nasjoner i verdenshistorien, et rike han også hersket over. I en drøm fikk han se en imponerende og utrolig høy statue av en mann. Hodet var av fint gull, brystet og armene av sølv, magen og hoftene av kobber, bena av jern, og føttene og tærne av jern og brent leire.

Gud åpenbarte meningen med drømmen for Daniel. Hodet stod for Nebukadnesars kaldeiske rike. Sølvstod for det etterfølgende

Forskere har sagt at verdens eneste håp er at vi får en enkel verdensregjering. Men samtidig innrømmer de at menneskeheten overhodet ikke er i stand til å etablere en slik suveren verdensregjering.

verdensriket, som viste seg å være Perserriket. Kobberet stod for et tredje verdensrike, nemlig det gresk-makedonske eller hellenske rike. Det fjerde riket, leggene av jern, viste seg å være Romerriket med hovedsteder i Konstantinopel og Rom. Føttene og tærne representerte mindre riker som ville følge etter, frem til tærne som stod for ti mindre riker i Øst- og Vest-Europa.

Profetiene tidfester den tid vi lever i nå. Vi venter på at nasjonene representert ved de ti tærne skal stå frem. Og i disse tærnes dager, like foran oss, vil en sten komme overnaturlig fra himmelen. Den vil knuse nasjonene representert ved de ti tærne, erstatte dem og herske over jorden til evig til (Dan. 2:34, 44). Denne stenen står for at Kristus kommer igjen for å etablere Guds Rike og ødelegge alle denne

verdens regjeringer — han vil opprette Guds styre over alle nasjoner. Dette vil bli slutten på denne verden — slutten på denne menneskeskapte sivilisasjon slik vi kjenner den.

For å forstå dette helt ut må vi også studere Daniel 7 og Åpenbaringen 13 og 17. Disse kapitlene viser Romerriket, som falt i år 476 og ble avløst av tre riker som senere forsvant — vandalenes, ostrogotenes og herulenes. De var de første tre hornene i Daniel 7 som «ble rykket opp» (vers 8). Med andre ord forsvant disse tre folkene fra verdenshistorien, og vi har ingen historiske beretninger om hvor de ble av. Syv til av de ti hornene på dette dyret skulle følge. Det første av disse syv var gjenopprettelsen av riket i vest. Dette hendte da Justinian, keiseren av Konstantinopel, etter krav fra paven i Rom gjenopprettet den keiserlige autoritet i hele Italia i år 554. Historikerne fastsetter dette året som året for gjenopprettelsen av Romerriket. Deretter gikk det opp og ned med Romerriket i Europa. Det nådde sitt neste høydepunkt under frankerkongen Karl den store i år 800. Igjen nådde det et høydepunkt rundt det 10. århundre med tyskeren Otto den store ved roret. På denne tid var riket kjent som det tysk-romerske rike. Det tysk-romerske rike nådde et nytt høydepunkt under Habsburg-dynastiet i Østerrike. Deretter nådde det et nytt høydepunkt under Napoleon, som i 1814 dro i eksil.

I 1929 fikk Mussolini i stand et konkordat med paven. Etter at han hadde underlagt seg Etiopia, Eritrea og Italiensk Somaliland som deler av et italiensk rike, proklamerte han rundt 1935 at dette var det gjenopprettede Romerriket. Jeg kunngjorde selv denne niende gjenopprettelsen av Romerriket i radio den gang.

Nå ser vi frem mot den 10. og siste gjenopprettelsen av Romerriket — det syvende hodet på dyret i Åpenbaringen 17 (Åp. 17:12), som også er fremstilt ved de ti tærne i Nebukadnesars bilde som er nevnt i Daniel 2:40-44. Siden disse tærne satt på føttene som stod for Øst- og Vest-Europa, er det svært sannsynlig at denne siste gjenopprettelsen av det tysk-

romerske rike vil omfatte jerntepeland såvel som land i Vest-Europa. (Skriv etter de to heftene *Åpenbaringsboken endelig avdekket!* og *Who or What is the Prophetic Beast?*) Sammen vil de danne en tredje gigantisk verdensmakt, trolig minst like mektig eller mektigere enn Sovjet og USA!

Disse ti tærne som omtales i Dan. 2:40–44, vil så bli tilintetgjort av Kristus ved hans gjenkomst og erstattes av Guds Rikes verdensomspennende styre. Det vil ha Kristus som overhode og alle de gjenoppstandne hellige som medregenter under hans ledelse.

Jesu hovedprofeti

La oss nå se på hovedprofetien som Jesus Kristus selv kom med. Vi finner den i Matteus 24, Lukas 21 og Markus 13.

Vi vil sitere fra Matteus' beretning. Jesus og hans disipler er nettopp kommet ut av tempelet (vers 1), og nå står de og ser på tempelbygningene. «Ser I ikke alt dette? Sannelig sier jeg eder: Her skal ikke levnes sten på sten som ikke skal brytes ned.» Dette hendte i år 70 e.Kr., i disiplenes levetid.

Litt senere, da Jesus satt på Oljeberget med noen av disiplene, spurte de ham: «Når skal dette skje?» De tenkte på ødeleggelsen av tempelet, som, la meg gjenta det, faktisk fant sted i deres levetid, i år 70.

Men så kom disiplene med nok et spørsmål: «... Og hva skal tegnet være på ditt komme og på verdens ende?» Disiplene ventet at verden ville gå under i deres levetid, så derfor forbandt de dette spørsmålet med ødeleggelsen av tempelet. Jesus visste selvfølgelig at verdens ende ville komme mer enn 1950 år senere. Derfor svarte han først bare på det første spørsmålet de kom med, for tempelet ble ødelagt i år 70.

Så sa Jesus: «Se til at ikke noen fører eder vill.» Han snakket til disiplene om at de kunne bli ført vill i sin egen levetid. Han fortsatte: «For mange skal komme i mitt navn og si [at] jeg [Jesus] er Messias; og de skal føre mange vill.» Hvordan kunne de bli ført vill ved å høre at Jesus var Messias? Det kom faktisk mange i hans navn og hevdet at de representerte ham. De sa at Jesus

var Kristus, og de førte mange vill alt i dette 1. århundret. La meg her forklare en ytterst viktig ting. Kort etter Kristi himmelfart og menighetens grunnleggelse i år 31, oppstod det ifølge kirkehistorien en voldsom strid om hvorvidt evangeliet som skulle forkynnes, skulle være *Kristi* budskap eller et budskap *om* Kristus. Det siste synspunktet seiret, og i det 1. århundre kom det falske profeter som sa at Jesus var Kristus, men som fullstendig utelot Kristi evangelium, budskapet om Guds verdensherskende rike som skulle komme og styre alle nasjoner etter Kristi gjenkomst.

Et annet evangelium blir forkynt

I Galaterne 1:6–7 kan vi se at det allerede på den tid ble forkynt et

I alle århundrer har det vært personer som har trodd at «verdens ende» var nær... Men hvordan kan vi få vite sannheten? Hvordan kan vi bli sikre?

annet evangelium enn Jesu eget om Guds Rike.

Apostelen Paulus nevner også disse falske profetene i 2. Kor. 11. Til det første århundres menighet skrev han: «Men jeg frykter for at likesom slangen dåret Eva med sin list, således skal også eders tanker forderves og vendes bort fra den enfoldige troskap mot Kristus. For om det kommer en til eder og forkynter en annen Jesus, som vi ikke har forkynt, eller I får en annen ånd, som I ikke før har fått, eller et annet evangelium som I ikke før har mottatt, da vil I gjerne tåle det!» (Vers 3–4.)

Angående de falske profetene som hevdet at de snakket i Jesu navn, la Paulus til: «For disse er falske apostler, svikefulle arbeidere, som skaper seg om til apostler for Kristus. Og det er intet under, for Satan selv skaper seg om

til en lysets engel; derfor er det ikke noe stort om og hans [Satans] tjenere skaper seg om til rettferdighets tjenere, men deres ende skal være etter deres gjerninger» (vers 13–15).

Dette var egentlig djevelen Satans tjenere, selv om de kom i Jesu navn og sa at Jesus var Kristus. Men de representerte Jesus på fell måte, slik at de egentlig forkynte «en annen Jesus» — en Jesus forskjellig fra den virkelige (vers 4).

Hva var Jesu evangelium?

Jesus kom som en budbærer fra Gud med et budskap om Guds Rike som skulle komme for å overta og styre alle nasjoner. Dette var Jesu evangelium. Legg merke til hvilket evangelium han kunngjorde.

Markus 1:1 starter med begynnelsen til Jesu Kristi evangelium. Det nevner hvordan døperen Johannes ryddet vei, og hvordan Jesus ble døpt av Johannes. Så vers 14: «Men etter at Johannes var kastet i fengsel, kom Jesus til Galilea, og prekte evangeliet om Guds Rike» (Lindberg). Hvilket evangelium var det Jesus forkynte? «Evangeliet om Guds Rike.» Dette er Jesu Kristi evangelium. Dette er evangeliet som apostelen Paulus kunngjorde for hedningene (Apg. 20:25; 28:23, 31).

Legg nøye merke til dette. I 1900 år ble dette evangeliet ikke kunngjort for verden. I det aller første århundre vendte de seg til et annet evangelium — et budskap om Kristus, men ikke Kristi eget evangelium. Les dette på nytt! Til denne dag preker nesten alle kirkesamfunn og evangelister sitt eget evangelium om Kristus, men ikke om Guds Rike som skal komme for å herske over hele verden.

I 1900 år har tradisjonell kristendom unnlatt å preke om Jesus som skal komme som KONGE og verdenshersker i dette Guds Rike og ta over for Satan på tronen over hele verden. Et FALSKT EVANGELIUM er blitt forkynt overalt.

La oss med alt dette i sinne vende tilbake til Jesu profeti i Matteus 24. Han advarte disiplene om falske profeter som ville komme i hans navn og si at han,

(Fortsettes side 18)

Ord som sårer,

Tankeløse ord gjør enorm skade. Men du kan luke dem ut av ditt vokabular.

av Donald D. Schröder

«**H**va feiler det deg?» «Hvor dum kan man bli?» «Hvor ofte må jeg si deg . . .!» «Feilen med deg . . .!» «Kan du aldri gjøre noe riktig?» «Det gjør du *alltid!*» «Du *har* vel ikke . . .?»

Hvor ofte hører vi ikke folk bli nedverdignet og ydmyket av slike skjødesløse og skadende utsagn?

Eller av slike:

«Hvis du er så smart . . .» «Du gjør bestandig . . .!» «Hvorfor kan du ikke være som . . .?» «Du ser ut som en . . .» «Hadde det ikke vært for . . .!»

Det ser ut til at disse og lignende knusende uttalelser automatisk faller ut av manges munn — kanskje din — i et frustrert øyeblikk eller i en vanskelig situasjon.

Sarkasme, økenavn, nedlatende uttalelser, beskyldninger og skråsikre, negative overdrivelser er alle altfor vanlige. Andre gjør det. Kanskje lærte også vi det. Kanskje er de en slik vane at vi ikke engang innser deres skadelige virkning.

Det vi i virkeligheten sier er: «Jeg bryr meg ikke om dine følelser som person. Du er meg underlegen!» Holdningen bak slike nedlatende, ydmykende ord er menneskelig selvopphøyelse! Det er egentlig en holdning som umerkelig er blitt innpodet i oss som et resultat av Satans bombardering av menneskesinnet (Ef. 2:2-3) — eller tillært av andre som er påvirket på den måten.

Opprivende, ydmykende ord og setninger må rykkes opp med roten fra våre liv.

Hvis nedlatende, knusende uttalelser blir

gjentatt ofte nok, trenger de gjennom den tykkeste hud, og forårsaker alt fra forvridd skamfølelse til blindt raseri. Eller mental nedstemthet, sinnssykdom eller selvmord. Skriften advarer: «Død og liv er i tungens vold . . .» (Ordsp. 18:21).

Foreldre til barn

Barn må altfor ofte ta støytten av ydmykende uttalelser eller nedlatende ord fra foreldre eller andre. Slike ord forvandler enkelte ungdommer til fullstendig undertrykte, innadvendte, nyttesløse personer. De føler seg verdiløse!

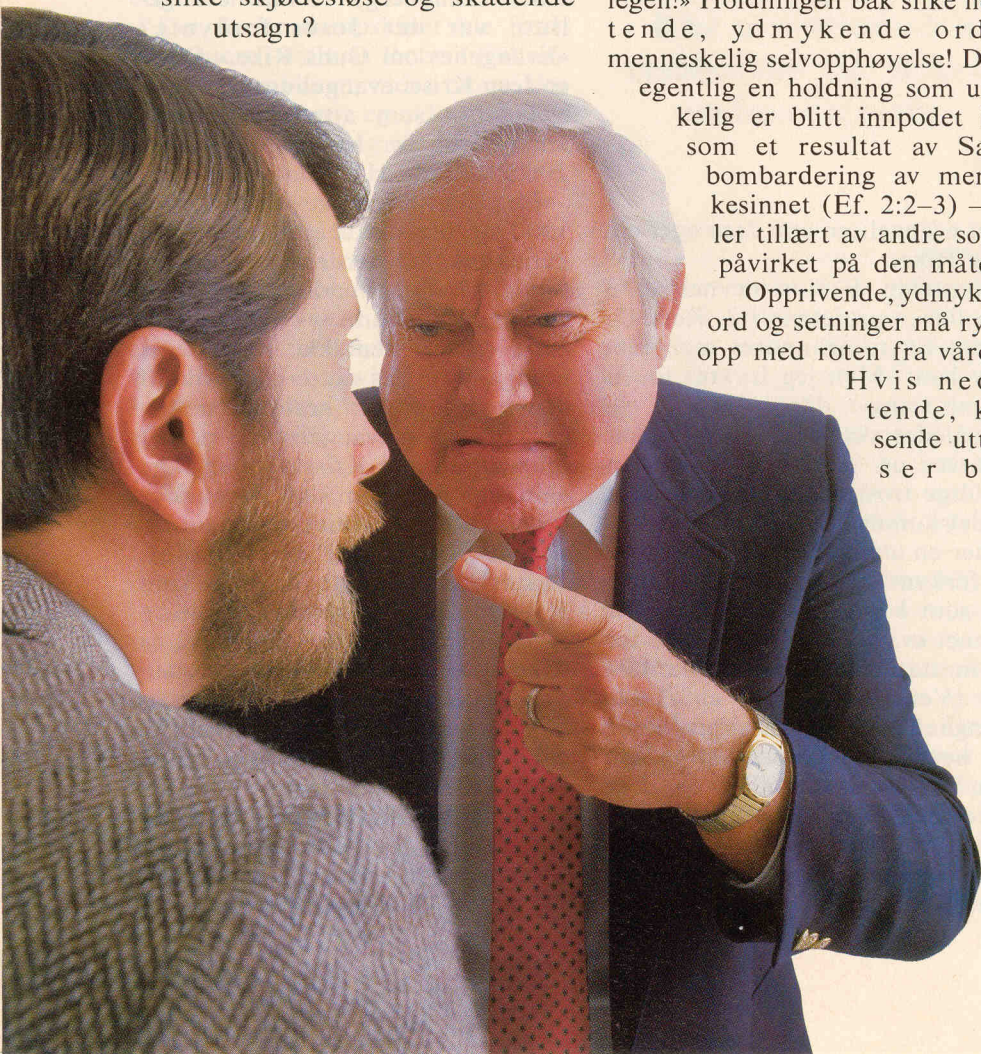
Andre ungdommer forsøker å beskytte sitt sarte ego mot smerten slike uttalelser gir, ved å innta en holdning av manglende respekt for voksne, eller ved å rope flere sårende fornærmelser til andre barn. Den onde sirkel brer om seg.

Vanen ved å si «Du gjør *alltid* noe galt!» eller «Du lærer *aldri!*» kan forvandle et dyktig, evnerikt barn til en ungdom eller voksen med forkrøplet intelligens og uoppnådde muligheter; et individ med liten selvtilitt.

Dr. Selma Fraiber sier i sin bok *The Magic Years*: «Et barn trenger å føle vår misbilligelse fra tid til annen, men hvis vår reaksjon er av en slik styrke at barnet føler seg verdiløst og foraktet på grunn av sin overtredelse, har vi misbrukt vår myndighet som foreldre, og skapt den mulighet at overdreven skyldfølelse og selvforakt vil ha betydning for dette barnets personlighetsutvikling.»

Ord som hjelper

Neste gang du er i en irriterende situasjon, sett lås på munnen din istedenfor å sprute ut med et skarpt, huggende eller nedlatende svar til noen. Si isteden: «Vær så snill . . .» «Vær vennlig og hold døren mer åpen . . .» «Vær litt mer nøye, er du snill . . .» «Tillat meg å vise deg . . .»

ord som hjelper

Vær så snill er ord som hjelper oss å vise respekt. De gir vårt sinn mer konstruktive retningslinjer. Vi behandler andre på en mer positiv og velgjørende måte.

Kanskje et barn ved et uhell velter et fullt glass. (Og hvem har ikke gjort det?) En ufølsom person vil kanskje reagere med: «Din uforsiktlige unge! Se hva du har gjort!» Det som er så ødeleggende ved en slik uttalelse er at vi *stempler* et barn med en karakteristikk (uforsiktighet) som ikke behøver å være riktig i det hele tatt. Kan hende har foreldrene unnlatt å dekke bordet skikkelig for barn, eller ikke har lyktes i å lære barnet å være mer forsiktig.

Hvor mye nyttigere ville det ikke vært i en slik situasjon å si: «Gå nå og hent en klut og tørk det opp. Og vær snill å være litt mer varsom.» Barnet stemples ikke som fullstendig tåpelig, isteden uttrykker vi tro på dets evne til å løse problemet og til å være mer påpasselig.

Vi er mer tilbøyelig til å spytte ut noen brå eller sårende ord når vi er trette eller følelsesmessig opprørt. Barna kommer løpende og spør: «Les en historie for oss!» eller kona sier: «Jeg trenger din hjelp.» Isteden for et krasst «Nei» eller «Ikke forstyrr meg!», si: «Jeg er utslitt og lei meg. Har du noe imot å vente litt først?»

Du har forklart hva du føler uten å ha brutt noen ned i prosessen. Og du har ikke lukket døren for positiv hjelp senere.

Istedenfor å reagere på en annens feil med en nedlatende irettesettelse, kan vi vise vår misnøye og samtidig vise respekt ved å si: «Jeg liker ikke det du gjorde.» Konkretiser situasjonen. Sett ikke et stempel på personen med ødeleggende navn eller bus ut med en utspekulert spydighet. Du bare skaper eller bygger opp vonde følelser eller nok et problem.

Nøkkelen til å si hjelpsomme i motsetning til skadelige ord til andre er alltid å vise *respekt*.

Bryt sirkelen

Hvis du har kommet med nedlatende, spydige bemerkninger overfor andre, stopp opp og spør deg selv om du ville likt at de ble sagt til deg. Selvfølgelig ville du ikke det.

Men hvis du nå slutter å uttrykke sårende ord til andre, kan det ta litt tid før du får positive svar. Mennesker du har fornærmet ønsker å vite om du virkelig har forandret deg. Det kan ta tid før gamle sår er helet. Hvis andre svarer med sårende ord, motstå fristelsen til å gi svar på tiltale.

«Mildt svar stiller harme, men et sårende ord vekker vrede» (Ordsp. 15:1). «En saktmodig tunge er et livsens tre, men en falsk tunge sårer hjertet» (Ordsp. 15:4). Og «Den som vokter sin munn, bevarer sitt liv . . . » (Ordsp. 13:13).

Hva med deg?

Skader eller sårer dine ord andre? Eller virker de hjelpende og oppbyggende?

Apostelen Jakob sa at den ukontrollerte tunge «er et ustyrlig onde, full av dødelig gift. Med den velsigner vi Herren . . . og med den forbanner vi menneskene, som er skapt etter Guds bilde. Av samme munn utgår velsignelse og forbannelse. Mine brødre! dette må ikke være så» (Jak. 3:8-10).

Jesus Kristus sa: «For hva hjertet flyter over av, det taler munnen. Et godt menneske bærer frem gode ting [innbefattet gode ord] av sitt gode forråd, og et ondt menneske bærer frem onde ting [innbefattet onde ord] av sitt onde forråd. Men jeg sier eder at for hvert unyttig ord som menneskene taler, skal de gjøre regnskap på dommens dag» (Matt. 12:34-36).

Streb etter å gjøre dine ord til ord som hjelper — ikke ord som sårer! □

Mysteriet Israel

Her følger syvende avsnitt i publiseringen av Herbert W. Armstrongs siste bok *Tidenes mysterium*.

Har det noensinne slått deg hvor merkelig det er at den store Gud skulle ha opphøyet den eldgamle nasjonen Israel til å bli hans *utvalgte* folk?

Tenk over disse tilsynelatende paradoksale fakta:

Gud sier at han ikke gjør forskjell på folk. Men gjør han da forskjell på nasjoner? Har han noen *favoritt*?

Har det noengang gått opp for deg at Gud nektet sitt utvalgte folk frelse — bortsett fra profetene deres? At den utvalgte nasjonen bare fikk materielle og nasjonale løfter — og at Guds Hellige Ånd var utilgjengelig for dem?

Har du noengang tenkt over at Bibelen kun er boken om det ene folket Israel, og at andre nasjoner bare nevnes i den grad de kommer i kontakt med Israel?

Og her kommer en overraskelse som omtrent ikke er forstått av dagens kristenhet i det hele tatt — ikke engang av jødedommen, og som hverken er beskrevet eller forstått av historikere! Nordriket Israel *var ikke jødisk!* Første gang ordet *jøder* forekommer i Bibelen, er i 2. Kong. 16:6, hvor nasjonen Israel var i krig, alliert med Syria, mot jødene!

Den virkelig forbløffende sannheten om Israel er et mysterium som er totalt ukjent for alle religio-

ner — for kristenheten — ja, selv for jødedommen!

Det er vitterlig sant at nasjonen Israel var Guds utvalgte folk. Men forstå dette: De ble ikke valgt ut som «lærerens yndling» eller for noe spesielt de hadde utrettet. De ble utvalgt i en spesiell HENSIKT I *forberedelsen av den endelige opprettelse av Guds Rike!*

Det er en spennende historie! Svaret på dette kapitlets tittel, «Mysteriet Israel», har stor betydning i Guds hensikt for alle folkeslag! Man kan ikke forstå den virkelige hensikten og menneskets utrolige muligheter uten denne livsviktige kunnskapen.

Den høyeste hovedplan

Gud Skaper *er i ferd med å forøke sin familie* i og gjennom mennesket! Guds endelige og grensesprengende HENSIKT er så enorm at den er ubeskrivelig. Opprettelsen av nasjonen Israel er en vesentlig del av den høyeste hovedplanen.

Syv generasjoner etter syndfloden fant Den Evige en mann som ville adlyde ham. Mannen het Abram og bodde i Haran i Mesopotamia. Denne mannen skulle bli et forbilde på Gud Fader selv. Nasjonen Israel nedstammet fra ham. Og gjennom denne nasjonen lot Gud sine profeter fremstå, og da tiden var inne, også Guds egen Sønn, Jesus Kristus.

En mann med et kall

Abram, som han opprinnelig het, søkte ikke Gud. Men Gud valgte å kalle og prøve Abram, denne gamle patriarken, som senere i Skriften blir kalt de trofastes far. Gud kalte ham i en helt spesiell hensikt. Denne hensikten var ikke å «gi ham frelse» eller å «få ham til himmelen». Gud kalte ham fordi han i denne mannen hadde sett grunnlaget for lydighet mot Gud og for lederskap. Gud kalte ham til å bli forberedt til en spesiell tjeneste og til sist en høy stilling i Guds Rike — den kommende morgendagens verden. Jeg siterer nå fra en bok som jeg skrev for over 50 år siden, *De forente stater og Storbritannia i profetiene*, fra side 16:

Til dette menneske, Abram, gav Gud en befaling: «Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra din fars hus til det land som jeg vil vise deg! Og jeg vil gjøre deg til et stort folk» (1. Mos. 12:1-2).

Her var et bud som var en *betingelse* og et LØFTE, forutsatt at betingelsen om lydighet ble holdt.

Og nå, slik som Gud hadde startet hele verden med ett menneske, startet han sin egen spesielle nasjon i verden ut fra ett menneske — Abraham. Likesom verden, som har vandret langt vekk fra Gud og velsignelsene ved Guds dyrkelse og styre, ble star-

tet med én mann som gjorde opprør mot Gud og forkastet hans styre, så ble Guds egen nasjon av mennesker, som Guds kongerike skal bli født på ny fra, startet med én mann som uten spørsmål adlød Gud og anerkjente hans guddommelige styre.

Stanset Abram opp og begynte å argumentere? Sa han: «La oss tenke oss om litt først. Her er jeg i Babylon, selve senteret for verdenshandelen, samfunns- og forlystelselivet. Hvorfor kan du ikke like godt gi meg dette løfte her, hvor allting er behagelig og forlokkende? Hvorfor må jeg forlate alt dette og dra til det usiviliserte landet?»

Kom Abram med utflukter, med motstand, argumenter og opprør?

Det gjorde han så avgjort ikke!

Den inspirerte teksten fastslår ganske enkelt: «Så dro Abram bort.» Det var ingen argumentering med Gud, ingen resonnering om at Gud tok feil, ingen dumme spørsmål som: «Hvorfor må jeg dra herfra?» «Kan jeg ikke gjøre som det passer meg?» Ingen nølen for å si: «Vel, slik ser nå jeg på det.»

«Abraham dro» — rett og slett ubetinget lydighet!

Her ser vi igjen det tosidige prinsippet. Abram var i selve sentrum av denne verdens sivilisasjon i utvikling. Husk at det var en verden i fangenskap — en verden som utviklet seg etter Satans mønster. Gud hadde utvalgt Abram som far til sin nasjon Israel, menigheten eller kirken i Det gamle testamentet. Dette tosidige prinsippet er innflettet i alt Guds arbeid med å fullføre denne hensikten her på jorden gjennom menneskene. Vi har den fysiske menigheten Israel i Det gamle testamente, og den åndelige Guds menighet i Det nye. Ordet *menighet* ble i Det nye testamente skrevet *ekklesia* i det opprinnelige greske og betyr «de utkalte».

Likesom Det gamle testamentes Israel var den fysiske forgjenger og forbilde på Det nye testamentes menighet, så kalte Gud stamfaren til nasjonen Israel ut fra Satans verden. Abraham betraktet seg selv senere som en fremmed på gjennomreise og en utlending i verden. Dette var ikke hans verden: «I tro døde alle disse uten at de hadde oppnådd det som var lovt; men de så det langt borte og hilste det og bekjente at de var fre-

mamede og utlendinger på jorden. For de som sier slikt, gir derved til kjenne at de søker et fedreland [en annen sivilisasjon]; og dersom de hadde tenkt på det som de var kommet fra, da hadde de jo hatt tid til å vende tilbake; men nå stunder de etter et bedre, det er et himmelsk; derfor skammer Gud seg ikke ved dem, ved å kalles deres Gud; for han har gjort en stad ferdig til dem» (Hebr. 11:13–16). De søkte et bedre fedreland, et himmelsk fedreland, som vil være Guds Rike som favner hele jorden.

Gud etablerte dette mennesket, hvis navn han senere endret til Abraham, som sin nasjons, *Israels, far!* Til Abraham og hans etterkommere ble alle Guds løfter gitt. Vi må bli som Abraham og gjennom Kristus bli en av hans barn, hvis vi skal arve løftet om evig liv i Guds Rike.

Om sin spesielle kjødelige nasjon, Israel, sa Gud: «Dette folk jeg har dannet meg, skal forkynde min pris» (Jes. 43:21). Denne profetien skal snart bli oppfylt!

Dobbelte løfter til Abraham

Få har innsett det, men det løper en dobbelthet hele veien gjennom Guds plan i gjennomføringen av hans formål her på jorden.

Vi har den første Adam, kjødelig og uomvendt, og Kristus, den annen Adam, åndelig og guddommelig. Vi har den gamle pakt, utelukkende materiell og midlertidig, og den nye pakt, åndelig og evig. Gud gjorde mennesket dødelig, fysisk, av jordens muld og av «menneskeriket», men gjennom Kristus kan det bli unnfanget av Gud, så det blir udødelig, åndelig og av Guds Rike.

På samme måte var det to faser i Guds løfter til Abraham — den ene rent materiell, fysisk og nasjonal, den andre åndelig og individuell. Det åndelige løftet om Messias, og frelse gjennom ham, er vel kjent av de fleste overfladiske bibelstuderende. De vet at Gud gav Abraham det åndelige løftet om Kristus som skulle bli født som Abrahams etterkommer — og at frelsen kommer til oss gjennom Kristus. Men — og dette lyder utrolig, men er dog sant — nesten ingen vet hva denne frelsen går ut på, hva løftene om frelse som vi kan

motta gjennom Kristus gjelder, hvordan vi kan motta dem, og når. Men denne sannheten hører til i en annen bok.

Det som er vesentlig for temået i denne boken, er det faktum at Gud gav et annet høyst forskjellig og svært overraskende nasjonalt og materielt løfte til Abraham, et løfte som er nesten helt oversett.

Legg nå igjen merke til hvordan Gud først kalte Abram, og den *todelte* natur i hans løfter: «Og Herren sa til Abram: Dra bort fra ditt land og din slekt og fra din fars hus til det land som jeg vil vise deg! Og jeg *vil gjøre deg til* ET STORT FOLK... og i deg skal alle jordens slekter velsignes» (1. Mos. 12:1–3).

Legg merke til det dobbelte løfte: 1) «Jeg vil gjøre deg til ET STORT FOLK (LAND)» — det nasjonale, materielle løftet om at hans kjødelige barn skulle bli en stor nasjon — et løfte om RASE; 2) «... og i deg skal alle jordens slekter velsignes» — det åndelige løfte om *nåde*. Dette samme løftet er gjentatt i 1. Mos. 22:18: «Og i din ætt skal alle jordens folk velsignes.» Denne spesielle «ene ætt» viser til Kristus, noe som klart bekreftes i Galaterne 3:8, 16.

Akkurat her er det at de som bekjenner seg som «kristne» — og deres lærere — har latt seg forlede og bli blinde for Skriftens ord. De har oversett Guds dobbelte løfte til Abraham. De oppfatter det messianske løfte om åndelig frelse gjennom «den ene ætling» — Kristus. I en norsk salme heter det: «Løftene kan ikke svikte» — idet folk tror løftene gjelder å dra til himmelen når man dør.

Dette er et sentralt punkt. Det er her de bekjennende «kristne» og deres lærere hopper av sannhetens spor. Det er her de penser av fra sporet som ville føre dem til profetiernes tapte hovednøkkel. De bommer på den kjensgjerning at Gud gav Abraham løfter, fysiske om rasen såvel som åndelig om nåden.

Men den klare kjensgjerning at løftet om «stor nasjon» viser til rasen — ikke til «den ene ætling» (Gal. 3:16) som var Jesus Kristus, Abrahams sønn og Guds Sønn, men til et mangfold av ætter gjennom en kjødelig fødsel — dette er slått fast ved Guds gjentagelse av sitt løfte mer detaljert senere.

Israel skulle bli mange folk

Merk deg dette omhyggelig!
Forstå disse løftene!

«Da Abram var ni og nitti år gammel, åpenbarte Herren seg for ham og sa til ham: Jeg er Gud Den Allmechtige; vandre for mitt åsyn og vær ustraffelig! Jeg vil gjøre en pakt mellom meg og deg, og jeg vil gjøre din ætt såre tallrik . . . du skal bli far til en

Gud sier at han ikke gjør forskjell på folk. Men gjør han da forskjell på nasjoner?

MENGDE FOLK. Ditt navn skal ikke mere være Ab-am; men ditt navn skal være Abraham, for jeg gjør deg til far for en mengde folk» (1. Mos. 17:1-5).

Legg merke til at løftet nå er på betingelse av Abrahams lydighet og ustraffelige liv, og at «det store folk» nå blir til en mengde folk — mere enn én nasjon. Dette kan ikke vise til «én ætt (ættling)», Kristus. Det følgende vers beviser det.

«Og jeg vil gjøre deg såre fruktbar, så du skal bli til mange folk, og konger [mer enn én] skal utgå fra deg» (vers 6). Legg merke til at disse folk og konger skal utgå fra Abraham — fysisk avkom — mange ætter i tillegg til den ene ættling som spredte individer kan bli Abrahams barn igjennom ved en åndelig unnfangelse gjennom Kristus (Gal. 3:29). De adspredte, individuelle kristne utgjør ikke nasjoner. Sant nok, menigheten er omtalt som «et kongelig presteskap, et hellig folk» (1. Pet. 2:9), men Kristi menighet er ikke oppdelt i «mange folk». Her er det tale om rase, ikke nåde.

«Og jeg vil opprette en pakt mellom meg og deg og din ætt etter deg, fra slekt til slekt . . .» (1. Mos. 17:7). «Ætt» her består av mange. «Og jeg vil gi deg og din ætt etter deg det land hvor du bor som fremmed, hele Kanaans land [Palestina], til en evig eiendom; og jeg vil være DERES Gud» (vers 8).

Legg merke til at landet — en

fysisk eiendom — er lovet den flerfoldige ætten, og han vil være «deres», ikke «hans», Gud. Flertallsformen «eder» er brukt igjen i vers 10: «en pakt mellom meg og eder».

Men studer nå dette løfte omhyggelig!

Fremtiden til store folk hviler på løftene som den evige Skaper gav Abraham. Det eneste håp om liv etter døden for alle — uansett

rase, farge eller tro — avhenger av den åndelige del av disse løftene til Abraham — løftet om nåde gjennom den ene «ættling» — Kristus Messias!

Hvor meget land — hvor store nasjoner?

Dette er ikke tilfældige, betydningsløse løfter. De er fundamentale — grunn-

laget for opprettelsen av de mektigste stormakter, basis for enhver personlig åndelig frelse, for alt håp for mennesker om evig liv. Det er enorme løfter. Vår Gud og skaper har basert menneskehetens fremtid på dem.

Jesus Kristus kom «for å stadfeste løftene til fedrene» (Rom. 15:8) — Abraham, Isak og Jakob. Disse samme løftene ble gjentatt til Isak, Abrahams sønn, og til Jakob, Isaks sønn.

Etter 430 år oppreiste Gud sin nasjon Israel — etterkommere av Abraham, Isak og Jakob, hvis navn Gud endret til Israel.

For å føre disse menneskene ut av slaveriet i Egypt og til det lovede land kalte Gud Moses. Moses søkte ikke Gud. Men Gud hadde sørget for at Moses fikk spesiell trening til denne oppgaven, ved å få ham oppdratt som prins i den egyptiske faraos palass. Så enda en gang, etter at Moses hadde fått spesiell trening i lederskap, kalte Gud ham ut fra verden for å lede Abrahams, Isaks og Jakobs etterkommere ut av slaveriet i Egypt.

Hvorfor et utvalgt folk?

Så nå kommer vi igjen til spørsmålet om hvorfor Gud opprettet denne spesielle nasjonen som «det utvalgte folk». HVORFOR, når Gud aldri gjorde Den Hellige Ånd tilgjengelig for dem?

Her er et poeng vi bør merke oss. Det er sannsynlig at alle disse menneskene — eller nesten alle — tilhørte den hvite rasen, uendret siden skapelsen.

Etter at Jakob og hans sønner og familier hadde kommet til Egypt på Josefs befaling, ble de holdt i området Gosen — geografisk adskilt fra befolkningscentrene i Egypt.

La oss i denne sammenheng gå et øyeblikk tilbake til Abraham. Han forhindret Isak, sin sønn med Sarah, fra å inngå blandingssekteskap med kanaanerne som da var i landet. Han sendte sin mest betrodde tjener til sin egen familie i Mesopotamia for å finne en kone til Isak. Abraham sa: « . . . Du [skal] ikke la min sønn ta seg en hustru av døtrene til kanaanitterfolket, som jeg bor iblant» (1. Mos. 24:3).

I neste generasjon giftet Jakob seg med Lea og Rakel, døtre av Laban, Abrahams nevø. Laban bodde i Harans, Abrahams brors, land. Hele befolkningen i Haran nedstammet fra samme familie som Abraham.

Jakob fikk seks sønner med Lea og to med Rakel — alle fra den samme opprinnelige raselinjen, og to med hver av tjenestepikene til Lea og Rakel — tolv ialt. Selv tjenestepikene til Lea og Rakel var utvilsomt av ren hebraisk rase. Disse 12 ble stamfedrene til de 12 stammene i nasjonen Israel.

Men Gud forberedte Moses spesielt helt fra fødselen av, og utkalte ham, med hans bror Aron til å hjelpe som hans talsmann. (Moses stammet.)

Med de plagene som Gud sendte mot Egypt, vendte Gud de egyptiske gudene og tingene egypterne tilbad, imot dem, for å vise dem at de ikke var guder. Til og med plagene ble sendt av KJÆRLIGHET til egypterne.

Den siste plagen kom etter påskeofferet på 14. dag i første måned av Guds hellige kalender — som begynner om våren. Israelitene dro ut av Egypt om natten til den 15. I mellomtiden hadde farao ombestemt seg og forfulgte dem med hærens sin.

Israels barn hadde nådd Rødehavet, og der måtte de ganske enkelt stoppe. Det var ingen bro der, og

det var alt for langt å svømme med kvinnene deres og barna. Bak dem kom faraos hær i tett forfølgelse. Det var intet de kunne gjøre. De var stoppet — HJELPELØSE! På dette tidspunktet kunne de bare stole på GUD!

I Egypt hadde Gud frigjort dem fra slaveriet gjennom en rekke overnaturlige plager. Nå fikk Gud vannet i Rødehavet til å vike til side så det dannet en vegg av vann på begge sider, med en bred vei på den tørre havbunnen imellom.

Israelittene vandret gjennom. På den motsatte siden så de seg tilbake og så egypterne på veien på havbunnen. Da alle egypterne var ute på veien mellom vannveggen, lot Gud vannet strømme tilbake og drukne den egyptiske hæren.

Brudte løfter

I sin tid slo så israelittene opp telt ved foten av Sinai-fjellet.

Gud gjorde dem ikke til sin nasjon, under sitt teokratiske styre, uten deres samtykke.

Gud la frem sitt forslag for dem gjennom Moses. Dersom de ville adlyde hans lover under HANS STYRE, ville han gi dem fremgang og gjøre dem til den rikeste og mektigste av alle nasjoner.

Likevel var Guds førstefødselsrettsløfter av nasjonal og materiell karakter — de omfattet ikke åndelig frelse.

Folket godtok forslaget. Dermed ble de Guds utvalgte nasjon. Men HVORFOR?

Dette er hva vi vet: Guds plan for dem hadde en klar sammenheng med *forberedelsene til det endelige GUDS RIKE* — når Guds styre skal gjenopprettes over hele jorden, og åndelig frelse vil bli tilbudt til ALLE!

En av årsakene var utvilsomt å bevare Sems opprinnelige fysiske raselinje. Men dette var langt fra alt.

Nasjonene hadde utviklet kunnskap. Etter Adams opprør var menneskeheten begrenset til å skaffe seg fysisk og materiell kunnskap.

Men på samme måte som lærde mennesker og forskere i dag sa de: «Gi oss tilstrekkelig kunnskap, så skal vi løse alle problemer og fjerne all ondskap — vi skal skape utopia!»

Frem til da hadde Gud nektet menneskeheten åndelig kunnskap og utfoldelse. Nå bestemte Gud seg for å gi dem kunnskap om hans lov — hans måte å styre på — *hans måte å leve på!* Han ville bevise for verden at uten hans Hellige Ånd var deres sinn ute av stand til å motta og nyttiggjøre seg slik kunnskap om DE SANNE LEVEMÅTER. Han ville vise dem at menneskesinnet med sin ene ånd, og uten Guds Hellige Ånd i tillegg — ikke kunne forstå åndelige ting — ikke kunne løse menneskelige problemer eller de onder som

plaget menneskeheten. Nasjonen Israel skulle være hans forsøkskanin for å bevise dette. Gud hadde valgt en nasjon som hadde en nesten perfekt herkomst ned gjennom generasjonene — sin ætt. I tillegg hadde de all Abrahams, Isaks og Jakobs (Israels) positive arveegenskaper. Dermed opprettet Gud en pakt med dem, og gjorde dem til sin nasjon. Det representerte også en ekteskapspakt, med Israel som hustruen som lovet lydighet til sin ektemann — Gud. Det var et fysisk forbilde

(Fortsettes side 20)

Forutsagt i profetiene

Verden er på randen av 3. verdenskrig! Tross forhandlinger om nedrustning fortsetter verdenssituasjonen bare å forverre seg. Bibelprofetiene identifiserer USA, England og Skandinavia, og viser at vi vil bli utsatt for verdensomveltende hendelser. Denne hovednøkkelen til å forstå profetiene — USAs og Storbritannias identitet — har vært tapt til nå, men blir nå forklart i vår gratis bok *De forente stater og Storbritannia i profetiene*.

Hvordan Amerika gav europeerne håp!

av John Ross Schröder

1492

var et merkeår for mange europeere. Kontinentet befant seg i en tilstand av motløshet og fortvilelse.

Folk klaget over institusjoner i forfall og innfallene fra et fremmed, tyrkisk rike. Mye av Sydøst-Europa var kommet under osmansk styre.

Kristenheten var i elendig forfatning. Pavedømmet nådde bunnen i 1492, da den beryktede Rodrigo Borgia ble pave Alexander 6.

Nürnbergkrøniken snakket om «vår tids ulykke... hvor urettferdighet og ondskap har nådd den høyeste topp.» Denne respekterte avisen gav sine lesere seks blanke sider til å skrive opp begivenhetene mellom 1493 og dommedag.

Denne spesielle utgaven forutså dystert at verdens ende snart ville komme! Slik var tilstanden i Europa i 1490-årene.

Fire reiser vestover

Forholdene er alltid mørkest like før daggry. Nettopp på denne tid trer Christofer Columbus inn på scenen, en spansktalende katolikk fra Italia av hebraisk herkomst. Columbus var en mann drevet av en enestående visjon. Men han fant ikke akkurat det han lette etter. Likevel vendte det hele seg til det beste for de sviktende europeiske ånder. Hans visjon var å finne en kortere rute til De indiske øyer i Asia. Det Columbus fant, var et stort landområde som kom til å bli kalt Amerika (en tysk geograf

navn til ære for Amerigo Vespucci, en annen oppdagelsesreisende og en samtidig av Columbus).

Det ble ikke lett å finansiere den første reisen. Columbus og hans bror Bartolomeo brukte åtte lange år på å prøve å skape interesse for sin visjon ved de kongelige hoffene i Europa. Men hans utholdenhet gav frukt. Dronning Isabella av Spania fikk et glimt av Columbus' visjon. Hun og hennes medregent, kong Ferdinand, gikk med på å finansiere foretaket.

Utstyrt med et introduksjonsbrev til keiseren av Kina satte Columbus seil i kommando av *Niña*, *Pinta* og *Santa Maria*. Datoen var 3. august 1492.

Men tro ikke at reisen var problemfri. Til tross for godt seilvær nesten hele veien, gjorde mannskapet mytteri den 10. oktober. Bare Columbus' overtalelsesevne reddet dagen, og mannskapet gikk med på å reise vestover tre dager til.

Nær midnatt neste dag oppdaget Columbus et svakt lys i det fjerne. Nøyaktig hva dette lyset var (dette var før elektrisiteten), er aldri blitt helt forklart. Kanskje det var en brann i krattet. Ikke desto mindre oppdaget de øya San Salvador den 12. oktober 1492 i det som nå er Bahamas.

Columbus besøkte Amerikas kyster tre ganger til. For å oppsummere med hans egne ord: «Der borte har jeg plassert under Deres høyheters suverenitet mer land enn det finnes i Afrika og Europa, og mer enn 1700 øyer... På syv år har jeg, ved guddommelig vilje, gjort denne erobringen.»

Hvem kan, med nesten 500 års tilbakeblikk, betvile at denne storslagne oppdagelsen var ved den guddommelige vilje? Mer om det senere.

Dyrt kjøpt

Columbus var selvfølgelig ikke den eneste oppdager av Den nye verden. Vi har den langt tidligere Leiv Eiriksson fra Norge og mange senere eventyrere.

Seiling medførte mange farer. Det fantes ikke noe moderne navigasjonsutstyr. Ingen dampmaskin. Ingen hjelpemotorer. Intet mannskap som var lett å ha med å gjøre. De hadde ingen moderne lystyachter.

Tapre menn laget kart over nye landområder og nye havner som aldri før hadde tatt imot europeiske skip. Noen betalte med sine liv. Som en fremtredende historiker har uttrykt det: «Nord-Amerika ble en gravplass for europeiske skip og sjømenn.»

Både oppdagelsesreisende og emigrante måtte betale en høy pris, for ikke å glemme den høye prisen de innfødte amerikanerne betalte. Men tross alle tragediene var oppdagelsen det vel verd. Hele Europa skulle komme til å høste en uhyre stor fordel av den!

Mange gjør det godt

1607. 1620. Dette er årstall som hver nordamerikansk skoleelev må pugge. Andre årstall som er mindre velkjente, er like betydningsfulle i USAs, Canadas og Latin-Amerikas historie.

Bølge etter bølge av pionerer fra Norvest-Europa satte kursen mot Amerikas strender. De forlot sine hjemland av forskjellige grunner — hovedsakelig religiøse og økonomiske. I de 13 koloniene de i fellesskap bygget, ble den såkalt ameri-

kanske drøm til. Europas tapere pleide å gjøre det godt i Amerika.

Irlenderne kom i kjølvannet av potetmangelen. Og fra 1866 begynte masseutvandringen fra Norge, med hovedbølgen fra 1879 til 1893. Vi må heller ikke glemme Sverige. Som opprinnelsesland inntar de syvendeplassen, og i forhold til folketallet var det bare Irland og Norge som opplevde en større utvandring. USA kom til å bli kalt en «smeltedigel».

Det store formål

400 år etter at Columbus hadde gjort sin banebrytende reise til Amerika, ble Herbert W. Armstrong, sjefredaktør for *Den Enkle Sannhet*, født. Sent i 1920-årene begynte han å forstå den virkelige betydningen av denne euro-amerikanske historien.

Vi kjenner oppdagerne av Amerika. Men ett spørsmål gjenstår: *Hva var den virkelige grunnen* til at modige nordvesteuropeere ble pionerer i et løftet land — nå USA og Canada — og at de utviklet det? Lå det et større formål bak det som skjedde?

Herbert W. Armstrong har forklart det alt sammen i en bok med tittelen *De forente stater og Storbritannia i profetiene*. Ditt gratis eksemplar ligger klart i vår postavdeling. Det eneste du behøver å gjøre, er å finne frem en penn... (Se adresselisten på 2. omslags-side.) □

Beviset på at Jesus har levd

Noen ateister sier: «Jesus har aldri levd!» Andre mener han faktisk levde.

Har *du* bevist for deg selv hvorvidt Bibelens Kristus *virkelig* har levd? Om han utførte de forbausende miraklene som å oppvekke folk fra de døde, helbrede blinde og døve, og spasere på vannet?

Gikk Jesus virkelig på de støvete veiene i Palestina under den romerske okkupasjonstiden for mer enn 1900 år siden?

Det nye testamente vitner selvfølgelig om en mann ved navn Jesus Kristus. Men finnes det bevis *utenfor* Bibelen på at han virkelig har levd? At han utførte mirakler? At han ble dømt til døden av den romerske landshøvdingen Pilatus slik det er nedtegnet i Det nye testamente?

At Jesus levde og ble korsfestet er beskrevet i detalj i selve Bibelen. Men kan det bevises med ordene til romerske historikere og andre som skrev om ham?

Det bibelske bevis

Dette korte studium presenterer bare et fragment av bevismaterialet fra både sekulære og bibelske kilder. Men før vi undersøker verdslige historiske bevis på Kristi eksistens, så la oss først merke oss noen av de detaljene Bibelen selv gir oss. Så hent frem Bibelen. *Les* versene som besvarer spørsmålene i dette klargjørende studiet. (Dette er samme studiemetode som brukes av Ambassador College bibelkorrespondansekurs, som du kan gjennomgå gratis hjemme hos deg selv.)

1. Beretter Bibelen om Kristi eksistens som et menneske under Romerrikets tidlige dager? Matt. 1:16, 18, 21; 2:1-6; Luk. 20:20-25; Joh. 11:47-48.

KOMMENTAR: Det nye testamente er en nedtegnelse av Jesu Kristi liv og lære og den menighet han grunnla. De skrevne beretningene — eller evangeliene — til Matteus, Markus, Lukas og Johannes (Jesu disipler og apostler) viser tydelig at Kristus ble født under styret til Herodes, konge av Judea, og at han levde på tiden for de tidlige romerske keisere og under den romerske okkupasjon av Palestina.

2. Var Kristi fødsel i byen Betlehem i Judea forutsagt hundrevis av år tidligere? Matt. 1:22-23; 2:4-6; Mika 5:1; Jes. 7:14.

KOMMENTAR: De to siste skriftstedene er bare to av dusinvis profetier og henvisninger til en Messias i den hebraiske bibel som Det nye testamente angir er oppfylt av Jesus Kristus. Disse hebraiske profetiene ble alle skrevet *hundrevis av år før Jesus ble født*, noe historikere og språkforskere innrømmer!

3. Påpekte Jesus at Skriftene på hans tid (som de kristne nå kaller Det gamle testamente) talte om ham? Joh. 5:39; Luk. 24:25-27, 44. Les også Matt. 26:55-56 og Luk. 4:17-21.

4. La oss merke oss flere profetier i Det gamle testamente om Messias og se hvordan Jesus oppfylte dem. Skulle Messias, eller Kristus, forrådes av en venn for 30 sølvpenninger? Sal. 41:10 og Sak. 11:12-13 sammenholdt med Matt. 26:14-16.

5. Skulle Messias lide en smertefull og pinefull død med gjennomborede hender og føtter? Jes. 53:7-9; Sal. 22:14-17; Sak. 12:10 sammenholdt med Matt. 27:31; Joh. 19:1, 34 og 20:24-29.

6. Og skulle likevel benene i hans kropp ikke bli brutt? Sal. 34:21 sammenholdt med Joh. 19:33, 36.

7. Ville det bli kastet lodd om hans kjortel? Sal. 22:19 sammenholdt med Matt. 27:35.

KOMMENTAR: Nedtegnelsene i Det nye testamente viser at *hver eneste* av disse og andre profetier som ble skrevet hundrevis av år før han ble født, ble oppfylt i begivenhetene som utspant seg i forbindelse med Jesu rettergang og korsfestelse!

Jødiske historiske bevis

1. Hvilke mirakler utførte Jesus da han var på jorden? Matt. 11:4-5; 15:30-31; 14:25-27; Luk. 17:12-16; Joh. 11:11-14, 38-44.

2. Hevdet de religiøse ledere i Judea, som var misunnelige på grunn av Kristi mirakler og

berømmelse, at hans makt kom fra en annen kilde enn Gud? Matt. 12:24.

KOMMENTAR: Enda de religiøse lederne var sjalu på Jesus og tvilte på at han var den profeterte Messias, ble de tvunget av selve hans mirakler og innflytelse blant folket til å erkjenne ham i sine nedtegnelser.

Det refereres til Jesus i *Talmud*. *Talmud* er jødiske opptegnelser om debatter, læresetninger, historier og tradisjoner som dekker en periode fra før Jesu fødsel til århundrene umiddelbart etter. I *Talmud* omtales Jesus som «den mann», «den døde hunden», «den hengte» og «trollmannen». (*Jewish Encyclopedia* oppgir de steder hvor det henvises til Jesus i *Talmud*.)

Talmud forteller om Jesu helbredelse av blinde, lamme og spedalske. Det nevnes også at han gikk på vannet! Men *Talmud* snakker også om Jesus som en som hadde lært trolldom i Egypt (husk Matt. 12:24) i et forsøk på å bringe miraklene hans og hans krav på å være Guds egen Sønn i vanry. *Talmud* har også en rekke henvisninger til Jesu mor, Maria, men i lite smigrende ordelag.

Ikke-kristne historiske bevis

De misunnelige religiøse ledene klarte til slutt å få Jesus arrestert av de romerske myndighetene med påstand om forræderi og andre falske anklager.

1. Fant Pontius Pilatus, landshøvdingen i Judea, Jesus uskyldig i anklagene etter å ha forhørt ham? Luk. 23:13-23. Gav likevel Pilatus etter for dem som krevde hans korsfestelse? Vers 24-25.

KOMMENTAR: Korsfestelsen ble nevnt av den romerske historikeren Tacitus, som skrev mindre enn 100 år etter Kristus. Tacitus skriver om de romerske keisere fra Nero til Trajan, og nevner den store brannen i Rom i år 64 e.Kr. og Neros forsøk på å gi de kristne skylden for den.

Tacitus skrev da at «Kristus, som navnet [kristne] hadde sin opprinnelse fra, led den strengeste straff [korsfestelse] under Tiberius' styre ved en av våre landshøvdinge, Pontius Pilatus. En meget skadelig overtro [kristendommen] ble da stanset for en kort tid. Men snart brøt den ut igjen, ikke bare i Judea, ondskapens første kilde, men til og med i Roma...» (*Annales*, 15, 44).

Her er et historisk bevis på at Kristus har levd! Dette var ikke en kristen skribent, men en romersk historiker som avskydde alt som var kristent! Tacitus hadde adgang til offentlige dokumenter. Han hadde *bevis* på at Kristus ble korsfestet!

Sveton, en annen romersk historiker som var samtidig med Tacitus, forteller at omkring år 49 e.Kr. forviste keiser Claudius alle jøder fra Rom (noe som også nevnet i Apg. 18:2): «Han fordrev jødene fra Rom på grunn av de opptøyer de stadig hengav seg til etter tilskyndelse av Chrestus [alminnelig oppfattet som en feilskrivning av navnet Kristus]» (*Keiserens liv*, bok 5, 25).

Den jødiske historiker, prest og general Flavius Josefus, som var født omkring år 37 e.Kr., nevner

også Jesus. Josefus, som skriver om Jakobs død i Jerusalem, omtaler ham tilfeldig som «bror av Jesus som ble kalt Kristus» (*Den jødiske arkeologi* 20: 9, 1).

Hverken de romerske historieskriverne Tacitus og Sveton eller den jødiske historikeren Josefus var kristne. Deres skrifter må derfor betraktes som *nøytrale* historiske bevis på Jesu liv og romernes korsfestelse av ham.

2. Forutsa Kristus før sin korsfestelse at hans etterfølgere ville oppleve alvorlig forfølgelser og martyrium på grunn av sin tro på ham? Matt. 5:11-12; 24:9.

KOMMENTAR: I løpet av det 1. og 2. århundre e.Kr. var forfølgelse av de kristne vanlig i Romerriket. En tidlig henvisning til Kristus ble gjort av Plinius den yngre, som var stattholder i Bithynia i Lilleasia. Han skrev brev til keiser Trajan og spurte hvordan de kristne skulle behandles. Et slikt brev, skrevet omkring år 111-113, viser at både keiseren og stattholderen aksepterte at Jesus hadde levd og at hans etterfølgere skulle drepes hvis de ikke avsverget sin tro på Kristus og forbannet ham.

I dette brevet beskriver Plinius de kristne som folk som kommer sammen til bestemte tider og synger en salme til «Kristus, som til en gud». Denne setningen viser tydelig at Plinius, i sitt brev til keiseren, anså at Kristus hadde vært en historisk skikkelse. Begge ledere visste at Jesus var en *virkelig person* som hadde levd og undervist i Romerriket mindre enn hundre år tidligere!

— Richard A. Sedliacik

MELD DEG PÅ VÅRT GRATIS BIBELKURS

Den korte leksjonen du nettopp har lest, gir et eksempel på formatet til hver 16-siders leksjon i Ambassador Colleges Bibel-korrespondansekurs. Det dekker emner som verdensbegivenheter, familieliv, livets mening, hva menneskenaturen består i og mye annet. Kurset kan hjelpe deg til å forstå Bibelen som aldri før. De interessante emnene blir gjennomgått skritt for skritt. Periodiske prøver hjelper deg å måle din fremgang. Kurset er uforpliktende og uten studieavgift. Du kan melde deg på ved å sende inn bestillingskortet i bladet.

«DE SISTE DAGER»

(Fortsatt fra side 7)

Jesus, var Kristus, og de ville forføre mange — ikke bare noen få, men MANGE. Dette begynte i det aller første århundre, kort etter at menigheten ble grunnlagt, og det har fortsatt til denne dag. Dette gjelder nesten fullstendig for en bekjennende kristenhet endog i skrivende stund.

Det sanne evangeliet holdt tilbake i 1900 år

Men i januar 1934 begynte Kristus for første gang på 1900 år å kunnngjøre det sanne evangeliet om Guds Rike gjennom meg. Det spredte seg fra kyst til kyst over USA og Canada. 19 år senere, i januar 1953, gikk evangeliet ut over verdens kraftigste radiostasjon, Radio Luxembourg, til hele Europa og Storbritannia. Kort etter ble det også hørt over andre radiostasjoner i Taiwan, på Radio Ceylon, Radio Monte Carlo og på stasjoner i Syd-Amerika og andre steder. Kort tid senere gikk budskapet ut til Australia, New Zealand og mange andre steder i verden.

Nå kan vi endelig si at evangeliet har nådd hver eneste nasjon på jorden.

La oss fortsette med Jesu profeti i Matteus 24:5. Jesus hadde sagt at mange ville komme i hans navn og si at de var hans tjenere, men at de likevel ville bedra mange. Dette hendte mens disiplene levde i det første århundre, og har endog fortsatt etter at vårt program gikk på lufta i 1934. Det samme evangelium som Jesus og apostlene forkynte, begynte å bli publisert i *Den Enkle Sannhet*, som nå når frem til hvert eneste land på jorden i et opplag på over åtte millioner for hvert nummer.

Legg nå merke til hva Jesus sa i vers 6: «Og I skal høre krig og rykter om krig; se til at I ikke lar eder skremme! for det må så skje, men enden er ikke enda.» Verdens ende ville m.a.o. ikke komme i deres levetid.

La oss fortsette i neste vers: «Ti folk skal reise seg mot folk og rike mot rike, og der skal være hunger og pest og jordskjelv på steder» (Lindberg). Vers 8: «Men alt dette er begynnelsen til veene.» Alt dette har fortsatt fra det første århundre.

Vers 9: «Da skal de overgi eder til trengsel og slå eder ihjel. . . » Dette hendte nettopp disse disiplene. De aller fleste apostlene, unntatt Johannes, led martyrdøden.

Tegnet på «verdens ende»

I vers 14 kommer så Jesus til svaret på disiplenes annet spørsmål. «... Og hva skal tegnet være på ditt komme og på verdens ende?» (Vers 3.) I vers 14 svarte Jesus på dette spørsmålet. Han visste selv at det ikke ville skje før mer enn 1900 år senere. Her er Jesu eget svar på spørsmålet om når verdens ende ville komme:

«Og dette evangelium om riket skal forkynnes over hele jorderike til et vitnesbyrd for alle folkeslag,

Denne virksomheten er et av tegnene på at enden er svært nær for denne verden og sivilisasjon slik vi kjenner den.

og da skal enden komme.» Men dette evangeliet ble ikke forkynt for verden fra midten av det første århundre og frem til nesten midten av det 20.

Jesus snakket ikke om enden på jordkloden, men enden på denne verden eller tidsalder, denne nåværende sivilisasjon i en verden regjert av Satan, som ennå sitter på hele verdens trone. Men husk at Satan sitter på denne tronen bare fordi Gud tillater det. Gjennom bibelprofetiene viser Gud oss den omtrentlige tid, ikke dagen eller året, for når han vil sende Jesus Kristus for å gjøre ende på denne verden.

Grunnloven for den kommende verdensregjering

På den tiden skal Jesus Kristus komme i all Guds makt og herlig-

het for å sitte på jordens trone og herske over alle nasjoner. Så vil han opprette Guds Rike, som vil være Guds (ikke Satans) styre. Dette styret vil være i hendene på Guds fødte familie som vil herske under Kristus over alle nasjoner med Guds styre.

Alle regjeringer er basert på en grunnleggende lov. Grunnloven for Guds styre over alle nasjoner vil være Guds lov, som kan uttrykkes i det ene ordet «KJÆRLIGHET». Jesus klargjorde at denne loven omfattet kjærlighet både til Gud og til ens neste. Dette ble i sin tur klargjort i De ti bud. De første fire budene gir fire hovedprinsipper som definerer kjærligheten til Gud, mens de siste seks definerer hovedprinsippene som har med kjærligheten til vår neste å gjøre.

Nettopp denne Guds virksomhet er et av tegnene på at enden er svært nær for denne Satans verden og sivilisasjon slik vi kjenner den.

Den store trengsel

I de dager, etter at evangeliet om Guds Rike er blitt forkynt, «... skal det være så stor en trengsel som ikke har vært fra verdens begynnelse inntil nå, og heller ikke skal bli. Og ble ikke de dager forkortet, da ble intet kjød frelst [ville ingen overleve]; men for de utvalgte skyld skal de dager bli forkortet» (Matt. 24:21–22).

Mange andre skriftsteder viser at forholdene kommer til å bli langt verre enn de noensinne har vært eller kommer til å bli på jorden. Disse forholdene forverrer seg stadig i dette øyeblikk. Individ står mot individ, selv innen svært mange familier. Gruppe står mot gruppe og nasjon mot nasjon. Volden øker som aldri før i historien. Terrorisme slår folk over hele verden med frykt og forferdelse.

Advarselen fra apostelen Paulus

Nå er vi sannelig kommet til de tider som apostelen Paulus advarte om i 2. Timoteus 3: «Men dette skal du vite at i de siste dager skal det komme vanskelige tider. For menneskene skal da være egenkjærlige, pengekjære, stortalende, overmodige, spottende, ulydige mot foreldre, utakknemlige, vanhellige, ukjærlige, upålitelige, baktalende, umåtelige, umilde, uten kjærlighet

til det gode, svikefulle, fremfusende, oppblåste, slike som elsker sine lyster høyere enn Gud, som har gudfryktighets skinn, men forneker dens kraft...» (v. 1–5,7)

Dette er en profeti om de siste dager, som det også klart blir sagt. Da jeg var liten, for 90 år siden, var ikke slike forhold til stede, heller ikke ble de stadig verre og verre, slik de er blitt de siste 20–30 år.

Legg nå igjen merke til at Jesus i Matt. 24:22 sa at hvis ikke disse fryktelige dagene ble forkortet, ville intet menneske overleve. Ikke ett menneske ville overleve.

En profeti i Esekiel 6:6 sier: «Hvor I så bor, skal byene ødelegges og offerhaugene bli forlatt...» Denne profetien handler om den samme tiden. I verdenshistorien har det aldri eksistert noe våpen som kunne ødelegge alle byer, før vi fikk hydrogenbomben for omtrent 30 år siden. Det er sannelig betydningsfullt at dette ble mulig først på den tid da evangeliet om Guds Rike ble forkynt fra land til land verden over som et vitnesbyrd for alle nasjoner.

Dan store trengsel blir forkortet

Men nå kommer verdens eneste, største og høyeste håp. Jesus sa i Matteus 24:22: «For de utvalgte skyld [denne ene sanne menighet] skal de dager bli forkortet.» Gud vil med andre ord ikke gjøre noe for å bringe den nåværende sivilisasjon slik vi kjenner den til opphør, før menneskeheten er kommet helt til randen av sitt siste pust. Hvis Gud ventet lenger, ville menneskenes vitenskap, teknologi, konstruksjoner og styre bli som et frankensteinuhyre og ta livet av hvert eneste individ.

Gud akter ikke å gripe inn eller sende Jesus Kristus hit for å etablere en bedre sivilisasjon og morgendagens vidunderlige, lykkelige, fredselkende verden før menneskeheten og dens ledere har måttet innrømme at de overhodet ikke har greid å etablere fredelige, lykkelige og nyttige liv her på jorden. Selv i dag vil de fleste i vår vestlige verden helst ikke høre særlig mye om Gud. De ønsker at Gud skal «holde seg borte fra livet deres».

Det første menneske Gud skapte, Adam, avviste livets tre, som stod for at han ville stole på Gud og få det evige livs gave fra Gud. Isteden valgte han å stole på seg selv og la sitt eget sinn være rettesnor for sitt liv og løse alle problemer. Til denne dag forsøker nasjonene og deres ledere her i verden å stole på seg selv og på andre menneskelige forsøk når det gjelder å løse de stadig større problemene som de nå står overfor. Verden nekter fortsatt å stole på Gud og adlyde ham. Det er først når verden og dens ledere er kommet dit hen at de må innse sin fullstendige hjelpeløshet når det gjelder å løse sine problemer, og at deres eneste håp videre er å stole på Gud og adlyde ham, at Gud vil gripe inn og gjøre ende på denne verden ved å sende Jesus Kristus.

Når så Jesus kommer i all sin skinnende herlighet og makt og ære fra Gud Skaper, som kongenes Konge og herrenes Herre, da vil menneskeheten bli tvunget til å forstå at bare ved at noen få lydige stolte på Gud, ble menneskeheten frelst og ble fred med lykke, glede og forfriskende, fornyende skaperevne bragt inn.

Også forutsagt av Daniel

Gå nok en gang tilbake til Daniel 12. Kort etter at han hadde talt om «endens tid» (Dan. 11:40), taler også han om den samme store trengsel — en trengselstid som ikke vil ha sin like, hverken før eller siden. «På den tid skal Mikael [en stor erkeengel som står imot Satan] stå frem, den store fyrste som verner om ditt folks barn, og det skal komme en trengselstid som det ikke har vært fra den dag noe folk ble til, og like til den tid. Men på den tid skal alle de av ditt folk bli frelst som finnes oppskrevet i boken. Og de mange som sover i jordens muld, skal våkne opp, somme til evig liv...» (Daniel 12:1–2).

Her tales det om Kristi gjenkomst, når de døde i Kristus først skal oppstå. «For Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og med Guds basun, og de døde i Kristus skal først oppstå; deretter skal vi som lever, som blir tilbake, sammen med dem rykkes i skyer opp i luften for å møte Herren, og

så skal vi alltid være med Herren» (1. Tess. 4:16–17).

Møte Kristus i luften — og så hvorhen?

Hvor går vi så videre? På den dag skal Jesus med egne ben stå på Oljeberget, midt mot Jerusalem mot øst (Sak. 14:4). (Skriv etter vår gratis bok *Morgendagens vidunderlige verden — hvordan den vil bli*, som i detalj forklarer hvordan denne kommende verden vil bli.)

I Åpenbaringen 20:1–2 kan vi lese at på den tid da Kristus kommer, vil Satan bli fjernet fra verdensherredømmets trone. Og så vil Jesus Kristus sitte på denne tronen over hele verden. I Åpenbaringen 3:21 sa Jesus til medlemmene i hans egen sanne menighet at hvis vi overvinner Satan og ondene i denne verden, da vil Jesus la oss få sitte med ham på denne tronen.

Jesus sier også i Åpenbaringen 2:26–27 at hvis vi, hans eget folk, seirer, vil vi bli tildelt makt over folkeslagene, og vi vil styre dem under Kristus. Og i Åpenbaringen 5:10 sier han at vi som er sanne troende i hans menighet, skal bli prester og konger som skal herske på jorden. □

Verdensfred Hvordan den vil komme

Forskere og statsmenn sier at det eneste håp om verdensfred er at en verdensregjering blir dannet. Men samtidig vedgår de at det er umulig for menneskene å danne en slik regjering.

For lenge siden kunngjorde en berømt person at en verdensregjering vil komme. Men verden forkastet og undertrykket denne kunngjørelsen.

I lys av tilstandene i verden i dag er det livsviktig at vi straks gjenoppdager denne kunnskapen! Vårt gratis hefte **Verdensfred — hvordan den vil komme** gir svært gode nyheter. Det viser hvordan løsningen på menneskehetens problemer om kort tid vil komme.

Israel

(Fortsatt fra side 13)

på den åndelige NYE PAKT som skal komme.

Og hva beviste den?

Israels arv og miljø

Her var et folk av omtrent ren rasemessig avstamming og Abrahams, Isaks og Israels gudfryktige arv. To omstendigheter gjør et menneske til hva det blir her i livet: arv og miljø. Arven omfatter det som blir nedarvet ved fødselen på områder som helse, intelligens og karaktertrekk. Miljø omfatter alle ytre påvirkninger og selvbestemte motiveringer, gode som dårlige.

Hvis arven er av god og høy kvalitet, kan den gi et menneske en fordelaktig start. Et inspirerende miljø, oppløftende innflytelse og riktig egenmotivering kan forbedre dette ytterligere. Et slikt miljø kan gjøre en med dårlige arveegenskaper til en virkelig suksess her livet.

Men et negativt miljø, dårlig innflytelse og gal egenmotivering kan gjøre en med glimrende arveegenskaper til en fiasko og et ondt sinn.

Selv om de var bragt ut av slaveriet, startet Gud sin utvalgte nasjon med alle de naturlige fordeler fra en god arv. Gud dro dem ut av slaveriet og gav dem en ny start. Man kunne si at de hadde alle gudgitte ting på sin side.

Men HVORFOR? Hvorfor forbedre og oppreiste Gud nasjonen Israel på denne måten?

Tenk på hvorfor Gud skapte menneskeheten i det hele tatt! *Gud er i ferd med å forøke sin familie gjennom mennesket!* Han skaper sin egen hellige og rettferdige åndelige karakter i mennesket! Og dette har i sin tur den hensikt å gjenopprette Guds Rike over hele jorden og i tillegg å skape *milliarder av Gudsskikkelser som skal fullføre skapelsen av det uendelige uferdige universet!* Og hva så, ut over det?

Nei, Gud har foreløpig ikke åpenbaret hva han planlegger etter det!

Alt Gud har gjort siden skapelsen av de første menneskene, har vært et nytt skritt fremover mot sin

overordnede og allerhøyeste hensikt!

Forbilde på Guds Rike

Den umiddelbare hensikt så langt i menneskehetens historie er å bane veien for Guds Rike, som vil gjenopprette Guds styre verden over!

Guds Rike er den faktiske avlede og fødte Guds familie, som først egentlig vil fremstå ved en oppstandelse og øyeblikkelig omdannelse ved Kristi gjenkomst! Og med avlede og FØDTE barn av Gud mener jeg avgjort *ikke* disse som er forført til å godta den aktuelle «født på ny»-læren — at alle som «bekjenner å motta Kristus» allerede i dette nåværende menneskelige liv, er «født på ny». *Det er en altoverskyggende svindel* som djvelen Satan har brukt til å forføre dem (de mange i en såkalt «kristenhet») som har «tatt imot» en falsk omvendelse. De er kanskje velmenende — men forførte uansett! Og en forført person vet selvfølgelig ikke selv at han er forført — han kan være fullstendig ærlig!

Men tenk nå! *Hvordan* spiller den gammeltestamentlige nasjonen Israel en rolle i den skrittvis forbedelsen til Guds Rike?

Styret i Guds Rike

Først og fremst: Abraham var en mann med svært enestående kvalifikasjoner. Sammen med sine sønner Isak og Israel vil han utvilsomt besette en stilling direkte etter Kristus selv i Guds Rike etter oppstandelsen. Guds Rike vil være et åndelig rike som omfatter både kirke og stat, verden over. Og i samarbeid som et lag vil disse sannsynligvis komme nest etter Kristus selv i myndighet, og over både kirke og stat.

Fra nasjonen Israel vil sannsynligvis Moses, som Gud oppreiste som deres leder og lovgiver (selv om Gud Fader er den opprinnelige virkelige Lovgiver), komme under Abraham-Isak-Jakob-laget i myndighet, med autoritet over de nasjonale regjeringene i verden i de kommende tusen år. Josva, som etterfulgte Moses, vil sannsynligvis bli Mose

assistent i dette styringsorganet for nasjonale regjeringer over hele verden.

Men hva så med nasjonen Israel som en helhet?

På tross av deres fordelaktige arv, *mislyktes de totalt i å kvalifisere seg*. Da Gud fremla sitt forslag om at de skulle dannes som hans nasjon for dem, svarte de: «Alt det Herren har sagt, vil vi gjøre» (2. Mos. 19:8). Men de brøt sitt ord på det groveste og gjorde opprør.

De var i et «mann-og-hustru»-forhold til Herren Gud. Men Herren sa senere om dem: «Men såsom nær en hustru är trolös mot sin make, så haven I av Israels hus varit trolösa mot mig» (Jer. 3:20, sv. overs).

Under Moses var nasjonen Israel ett folk oppdelt i 12 stammer.

Det lovede land var da kalt Kanaan. Kanaanerne hadde bosatt seg i landet. Men Gud hadde gitt dette landet til Abrahams etterkommere som ET LØFTE! Det tilhørte ikke kanaanerne eller andre raser som hadde slått seg ned der.

Da Gud flyttet sine noe over to millioner israelitter inn dit, befalte han dem gjennom Moses: «Tal til Israels barn og si til dem: Når I har dratt over Jordan inn i Kanaans land, da skal I drive alle landets

Fremtiden til store nasjoner hviler på løftene som Den Evige Skaper gav til Abraham.

innbyggere bort foran eder og tilintetgjøre alle deres stener med innhugne bilder, og I skal tilintetgjøre alle deres støpte bilder... Og I skal ta landet i eie og bo i det; for eder har jeg gitt landet til eiendom... Men dersom I ikke driver landets innbyggere bort foran eder, da skal de som I lar bli tilbake av dem, bli torner i eders øyne og brodder i eders sider, og de skal plage eder i det land som I bor i» (4. Mos. 33:51–53, 55).

Nasjonalt og religiøst adskilt

Det er på tide at vi FORSTÅR DETTE!

Denne nasjonen Israel var Guds nasjon. Men de var *en fysisk, ikke en åndelig nasjon*. Likevel gav Gud dem SIN menighet, i tillegg til nasjonalt selvstyre og religion. *Gud ville holde dem fysisk adskilt fra andre nasjoner — både nasjonalt og religiøst.*

Blandingsekteskap med nabofolkene ville resultere i to ting for dem: Det ville lede dem inn i andre avgudsdyrkende religioner og andre deres kulturelle og nasjonale arv!

Israelittene ADLØD IKKE GUD!

Meget senere, etter at både Israel og Juda var sendt i fangenskap, sendte Gud en koloni jøder fra den judeiske slavebefolkningen i Babylonia tilbake til Jerusalem med Serubabel som guvernør for kolonien, for å bygge det annet tempel.

I denne kolonien var også profeten Esra og Nehemja. Mot Guds vilje begynte folket i kolonien å inngå blandingssekteskap med kanaanerne, hetittene, perisittene, jebusittene og andre raser, «så den hellige ætt [av ren herkomst, for de hadde ikke Den Hellige Ånd] har blandet seg med folkene i landene...» (Esra 9:2).

Profeten Esra var SINT! Han stod frem foran menigheten og sa: «I har båret eder troløst at og tatt fremmede kvinner til hustruer, og dermed har I øket Israels skyld. Så... skill eder fra de andre folk her i landet og fra de fremmede kvinner!» (Esra 10:10–11.)

Jesus Kristus ble født i Juda stamme, og det var nødvendig at han skulle være av den opprinnelige rene rasen, på samme måte som Noa var det.

MEN — den gamle pakt med Israel ved Sinai var uansett et forbilde på og en forløper til DEN NYE PAKT. Den vil bli inngått med den nytestamentlige menighet, som er det *åndelige* Israel og Juda (Jer. 31:31; Hebr. 8:6, 10).

I mellomtiden var det noen få enkeltpersoner i det gammeltestamentlige Israel som adlød Gud, og ved å bli Guds profeter ble de en del av *selve grunnvollen* for Guds nytestamentlige menighet. Menigheten er bygget opp på pro-

fetenes (Det gamle testamente) og apostlenes (Det nye testamente) solide grunnvoll, med Jesus Kristus selv som «hjørnestein» (Ef. 2:20).

Blant dem vil Elia sannsynligvis stå øverst, over menigheten i hele verden, nest etter Kristus og Abraham-Isak-Israel. Det er mulig døperen Johannes vil være under Elia igjen. Det er også ting som tyder på at profeten Daniel vil styre alle hedningenasjoner, under Moses og Kristus.

Oppfylte sin rolle på tross av seg selv

Men på hvilken måte spilte den eldgamle nasjonen Israel en rolle i forbedrelsene til Guds Rike?

Jeg har allerede nevnt hvordan de intellektuelle og lærde i denne verden føler at hvis de bare fikk tilstrekkelig kunnskap, så ville det kjedelige og dødelige menneske klare å løse alle problemer.

Gud lot mange generasjoner i det gamle Israel og Juda bevise med hundrevis av års menneskelige erfaringer, at selv det beste av menneskeheten *ikke kan løse menneskenes problemer og ondskap* uten Guds Hellige Ånd!

I løpet av de siste 20 årene har jeg snakket med mange statsoverhoder i Europa, Asia, Afrika og Syd-Amerika. Jeg tror at lederne for kommunistregjeringen i Kina tror at når bare kommunismen får kontroll over jorden, så vil den løse alle problemer og ondskap. Men mange konger, keisere, presidenter og statsministre som jeg har snakket med privat, innser nå at det ligger *utenfor* menneskenes handlevne å løse problemene. Og dette har jeg sagt rett ut til mange av lederne i Folkerepublikken Kina.

Problemene og ondskaper er *åndelige* av karakter. Og en kjedelig hjerne uten Guds Ånd mestrer ikke åndelige problemer.

De mange tiår og hundreår med det gamle Israel beviste dette! Før Israel tilbakeholdt Gud kunnskap om *det riktige levemønster* for menneskeheten. Gud gav sine forskrifter og bud til Israel, i tillegg til sin åndelige lov. Men uten Guds Hellige Ånd kunne ikke disse fullkomne lovene løse nasjonens problemer!

Gud *kunne* ha sagt: «Jeg er Gud. Ta mitt ord for det.» Men Gud gav BEVIS, gjennom Israel, på at *mennesket er hjelpeløst* uten Den Hellige Ånd! De hadde til og med Gud å gå til. Men de hadde ikke hans Ånd inne i seg.

La dette poenget være understreket. Da det første mennesket Adam

D

enne nasjonen Israel var Guds nasjon. Men de var en fysisk, ikke en åndelig nasjon.

frasa seg livets tre og forsynte seg selv med kunnskapen om godt og ondt, begrenset han sin kraft og evne til å gjøre godt innen menneskeåndens begrensninger. Det finnes både godt og ondt i menneskenaturen. Det gode er en åndelig egenskap, ikke en fysisk eller materiell handling.

Hadde Adam tatt av livets tre, ville Guds Hellige Ånd kommet i ham og dannet en enhet med hans ånd og forenet ham med Gud som en Guds sønn. Den Hellige Ånd betydde mer enn åndelig kunnskap om det gode. Ikke de som hører loven (det gode), men de som gjør etter loven, er rettferdige (Rom. 2:13). Kjærlighet er oppfyllelsen av loven, men ikke menneskelig kjærlighet. Det forutsetter at «Guds lov er utøst i våre hjerter ved Den Hellige Ånd» (Rom. 5:5).

Gud åpenbarte sin lov til nasjonen Israel. En av hensiktene med denne nasjonen var å bevise gjennom menneskelig erfaring at mennesket ikke kan være rettferdig uten Guds Ånd inne i seg.

La oss derfor her gjøre et raskt sammendrag av nasjonens faktiske historie, og historien til de ikke-jødiske nasjonene i verden.

En høyst vesentlig uttalelse og et løfte ble gitt til Israel, nevnt i 3. Mosebok 26. Jeg siterer igjen fra min bok *De forente stater og Storbritannia i profetiene*, fra side 106:

Den avgjørende profeti

I denne sentrale profetien bekrefter Gud på ny førstefødselsøftet

overfor dem som levde i Mose dager — men på visse betingelser! Fødselsrett-stammene Efraim og Manasse var den gang sammen med de andre stammene som én nasjon. Lydighet mot Guds lover ville ikke bare bringe enorm nasjonal velstand og førstefødselsrettens velsignelser til Efraim og Manasse, men hele NASJONEN ville automatisk ha fått del i dem den gang.

Legg nøye merke til at to av De ti bud er fremhevet spesielt. Disse var de viktigste *prøvebudene*. De var prøven på lydighet, og på tro på og lojalitet overfor Gud. Gud sa: «I skal ikke gjøre eder avguder og . . . utskårne bilder . . . for å tilbe ved dem; for jeg er Herren eders Gud. MINE sabbater skal I holde . . .» (vers 1–2).

Det var en betingelse — et stort, mektig «hvis» — for at de skulle oppnå en faktisk fullbyrdelse av dette fantastiske førstefødselsrett-løftet i *deres dager!* Gud sa: «*Dersom* I vandrer i mine lover og tar vare på mine bud og holder dem, *da* vil jeg gi eder regn i rette tid, og jorden skal gi sin grøde . . .» (vers 3–4). All velstand kommer fra jorden. De ville ha kunnet nyte kjempeavlinger året rundt, en høst i hælene på den forrige. Vers 6: «Og jeg vil gi FRED i landet . . . og ingen skal forferde eder . . . og [krigen] sverd skal ikke fare igjen om eders land.» For en velsignelse! Hvilket land nyter vedvarende fred uten frykt for invasjon?

I denne verden har selvfølgelig ethvert land fiender. Hva om fiendeland angrep? Vers 7–8: «I skal forfølge eders fiender, de skal falle for eders ansikt for sverdet; fem av eder skal forfølge hundre og hundre av eder skal forfølge ti tusen . . .» (Lindberg).

Fordi mange nasjoner her i verden alltid har vært angripere, ville Israel blitt angrepet. En nasjon med militær overlegenhet til å beseire alle angripere ville snart bli den dominerende, sterkeste nasjon på jorden. Vers 9: «Og jeg vil vende meg til eder og gjøre eder fruktbare og tallrike, og jeg vil holde min pakt med eder.»

Det store, store hvis

Men her kommer alternativet — *HVIS* betingelsene ikke blir fulgt: «Men dersom I *ikke* lyder meg og ikke holder alle disse bud . . . da vil jeg også gjøre såle-

des mot eder: Jeg vil besøke eder med redsler, med tærende sott og brennende feber, så eders øyne slukner og sjelen vansmekter; til ingen nytte skal I så eders sæd, eders fiender skal ete den opp. Og jeg vil sette mitt åsyn mot eder, og eders fiender skal slå eder, og de som hater eder skal herske over eder . . .» (vers 14–17). De ville bli angrepet, erobret og igjen bli slaver — som de hadde vært i Egypt før Gud befridde dem . . .

De syv profetiske tider

Fortsett nå i 3. Mos. 26: «Og dersom I enda ikke lyder meg, da vil jeg tukte eder *syvfold* mere for eders synder» (vers 18) . . .

Det norske uttrykket «*syvfold*» er oversatt fra et hebraisk ord som har to betydninger. Det opprinnelige hebraiske ordet som Moses skrev, er *sibah*. Det betyr «*syvfold*», men også «*syv tider*» . . .

Når vi nå kommer til uttrykket «*da* vil jeg tukte eder *syvfold* [*syv tider*] mere for eders synder» i 3. Mosebok 26, er det klart både ut fra ordlyden i setningen og ut fra hvordan det faktisk ble oppfylt, at det er tale om en VARIGHET på syv profetiske «*tider*» eller år. Og ut fra dette «et år for en dag»-prinsipp blir det syv 360 dagers år — ialt 2520 *dager*. Og når hver *dag* er et års straff . . . blir straffen at de lovede velsignelsene blir holdt tilbake i 2520 år! For det var nøyaktig det som skjedde!

Denne nasjonale straffen — tilbakeholdelse av førstefødselsløftene og nasjonal velstand og herredømme — gjaldt bare Israels hus, anført av stammene Efraim og Manasse.

Hvordan disse løftene ble oppfylt nøyaktig i årene 1800–1804 er en av de mest forbausende oppfyllelser av Bibelens profetier i menneskehetens historie. Oppfyllelsen blir skrittvis åpenbart på en livaktig måte i vår gratis bok *De forente stater og Storbritannia i profetiene*.

Denne nasjonen Israel lofte å adlyde Gud. Men den gjorde det aldri. Til og med mens Moses var med Den Evige på toppen av Sinai-fjellet og mottok flere instruksjoner, støpte og formet folket en gullkalv for å tilbe den istedenfor Den Evige Gud. På grunn av deres knurring, deres mangel på tro og

deres ulydighet tillot ikke Gud dem å komme inn i det lovede land før etter 40 år.

Etter disse 40 år døde Moses. Israelittene ble ledet over Jordan-elven og inn i det lovede land under Josvas ledelse. Under hele Josvas levetid adlød de Gud, men ikke absolutt.

Etter Josvas død gjorde hver mann det han syntes var rett i egne øyne. På grunn av ulydighet mot Gud ble de tatt til fange av kongene omkring dem. Så ropte de ut til Den Evige og han ville sende en leder som utfridde dem. Igjen og igjen ble denne prosessen gjentatt.

Israel forlanger en konge

Etter noen generasjoner gav Gud dem en profet til å lede og herske over dem, profeten Samuel. Men etter en tid forlangte folket en menneskekonge til å herske over seg, slik andre nasjoner ble styrt. Gud sa til Samuel at det ikke var ham de hadde forkastet, men Gud. Samuel hadde bare regjert som en Guds tjener, og i realiteten hadde det vært Guds guddommelige styre.

Gud gav dem hva de ønsket, kong Saul, en stor og høytragende leder. Men Saul var ulydig mot Gud, og Den Evige erstattet ham med kong David.

Den overraskende avslutningen av dette kapitlet kommer neste måned. □

TUR-RETUR HELVETE

Hva er helvete? Er det et brennende inferno hvor de ugudelige pines til evig tid, slik Dante beskriver det i «Den guddommelige komedie»? Og finnes det når alt kommer til alt egentlig noe helvete? Vårt nye særtrykk på norsk, «**TUR-RETUR HELVETE**» gir en beretning om det sanne bibelske helvete — fra en som har vært der! Skriv etter et gratis eksemplar til vår adresse nærmest deg.

DEN ENKLE SANNHET forklarer HVORFOR!

Fjernsyn, kringkasting, aviser og andre blader rapporterer fakta. Men *Den Enkle Sannhet* hjelper deg til å forstå dem.

Over 20 millioner lesere i 150 land leser hver måned *Den Enkle Sannhet* for å finne tankevekkende analyser av utviklingstendensene i verden, og av vitenskapelige, sosiale, religiøse og familie-spørsmål.

Vi lever i dag i en verden som tilsynelatende har nådd langt innen teknologi, vitenskap, medisin, høyere undervisning og spredning av kunnskaper. Folk synes det er en verden preget av stor fremgang. Mennesker har hoppet omkring på månen og vendt tilbake til jorden i god behold. Og her nede foretar kirurger transplantasjoner av hjerter og andre organer.

Det er en magisk, fortryllende trykknappverden hvor maskiner gjør det meste av arbeidet.

Men paradoksalt nok er dette også en verden truet av uhyggelig ondskap.

Omtrent halvparten av verdens befolkning er fortsatt analfabeter som lever i ytterste fattigdom blant skitt og elendighet. Dødens sendebud, hungersnød og sykdommer, krever millioner av menneskeliv.

Det er en ulykkelig, rastløs verden, som skuffet og oppgitt ser en håpløs fremtid i møte. Selv de velutdannede vet ikke hvordan de

skal løse sine problemer og fri seg fra denne verdens ondskap. Det er en verden gjennomsyret av kriminalitet, vold, umoral og urett (selv ved domstolene), av uærlighet og korrupsjon hos myndighetene og i forretningslivet. Og stadig kommer det til lokale kriger

som synes å peke mot den endelige, kjernefysiske 3. verdenskrig.

Hvorfor dette paradokset?

Siden starten i 1934 har *Den Enkle Sannhet* forklart årsakene som vil bringe oss ekte verdensfred og velstand alt i denne generasjon.

Som regelmessig abonnent kan også du nå begynne å forstå *hvorfor* denne verden er slik den er, og få løsningene til problemene. Og et abonnement på *Den Enkle Sannhet* er helt gratis og uten noen forpliktelser. Du vil ikke ønske å gå glipp av et eneste nummer, og du kan lese avslørende artikler om kontroversielle emner som:

Rasisme går dypere enn hudfargen • Fred i Midtøsten? • Fem måter å gjøre ekteskapet rikere på • Hva er i veien med dagens myndigheter? • Religion — hvem trenger den? • Amerika og Storbritannia i profetiene • Været i kaos • Hvordan du kan få en lykkelig familie • Seksualundervisning og barna dine • Hva er den beste investering du kan gjøre? • Og mange, mange andre!

Den Enkle Sannhet er enestående blant tidsskrifter i masseopplag. Det utgis uten ytre reklame. Det har *ingen abonnementspris* — men du må selv skrive inn etter det.

Bruk det vedlagte kortet til å bestille ditt gratisabonnement. □

- Utgitt siden 1934
- Trykkes på syv språk
- Over 20 millioner lesere fordelt på 150 land
- Illustrert i farger
- FRITT tilsendt — helt uforpliktende

Bli fast abonnent NÅ!

Bruk det vedlagte svarkortet.

JESU MIRAKLER

Faktum eller myte?

av John Ross Schröder

For mange er mirakler en hindring for å tro på Bibelen.
Fant Jesu mirakler virkelig sted?

Nesten 40 mirakler er detaljert beskrevet i evangelieberetningene i Bibelen. I tillegg er mange flere rapportert på en summarisk måte.

Senere fortelles det at apostlene utførte mange helbredelsesmirakler tidlig i kirkens historie.

Men for mange i det 20. århundret er disse miraklene hovedvanskeligheten når det gjelder å akseptere gyldigheten av Det nye testamente.

Er det ikke på tide at vi undersøker det historiske bevismaterialet?

Apostlenes ord

Jesus skrev ikke noen selvbiografi. Han overlot til sine apostler og deres viktigste medarbeidere å skrive om sitt liv. Fire forskjellige beretninger er blitt bevart gjennom århundrene. De fire evangeliene — etter Matteus, Markus, Lukas og Johannes — utgjør en større del av Det nye testamente. I ett av dem står det: «Fordi du har sett meg, tror du» (Joh. 20:29). Tidligere hadde Jesus bedt: «Men jeg ber ikke for disse alene, men også for dem som *ved deres ord* kommer til å tro på meg» (Joh. 17:20).

I dag stoler vi på gyldigheten av det apostoliske *ord*, for de opprinnelige apostlene er døde.

Deres skrifter fra det første århundret rapporterer om mange mirakuløse begivenheter. Det går ikke å fjerne Jesu mirakler fra evangelieberetningene — og fremdeles bevare en fornuftig historie. Det er ikke mulig å rettferdiggjøre at man kaller en del av beretningen faktum og en annen del myte.

Miraklene er en del av evangeliet. De er vevet inn i renningen og veven til alle de fire evangelieberetningene. Den engelske nytestamentlige forskeren F. F. Bruce skriver: «Uansett hvor langt vi måtte presse vår forskning til røttene av evangeliehistorien, uansett hvordan vi klassifiserer evangeliematerialet, kommer vi *aldri* frem til en ikke-overnaturlig Jesus» (*The New Testament Documents — Are They Reliable?*, side 33, min fremhevelse).

Hovedmiraklet i Det nye testamente er Jesu Kristi oppstandelse. Apostelen Paulus oppsummerer bevisene i 1. Kor. 15: «Jeg kunngjør eder, brødre, det evangelium som jeg forkynder eder... For jeg overgav eder blant de første ting det som jeg selv mottok, at Kristus døde for våre synder... og at han ble begravet, og at han oppstod på den tredje dag... og at han ble sett av Kefas [Simon Peter], deretter av de tolv. Deretter ble han sett av mer enn fem hundre brødre på én gang — av dem er de fleste ennå i live, men noen er hensovet

[døde]... Men sist av alle ble han og sett av meg» (vers 1-9 i utdrag).

Apostelen Paulus ble omvendt i kalenderåret 35-36 e.Kr., da han mottok spesiell åpenbaret kunnskap om oppstandelsen. Omtrent 20 år senere presenterer han bevismaterialet for menigheten i Korint i summarisk form. Han rapporterer at 500 brødre så den oppstandne Jesus samtidig. Han forklarer at de fleste fremdeles var i live på det tidspunkt han skrev. Avstanden mellom det muntlige og det skrevne bevismaterialet er i sin helhet del av én generasjon.

Selv om jeg dengang bare var liten gutt, husker jeg meget godt 2. verdenskrig. Filmaviser holdt folk underrettet. Det var krigsfangeleirer i min hjemby. En påstand om at 2. verdenskrig aldri fant sted, eller at de vesentlige kjente kjensgjerningene var falske, ville øyeblikkelig bli imøtegått av dem som tilhører min generasjon. Det samme ville være tilfellet med vitnene til det ragnarokk som fant sted i Europa under nazistene.

2. verdenskrig sluttet for 40 år siden. Men avstanden mellom Jesu oppstandelse i år 31 og Paulus' brev til korinterne er ikke engang 25 år. Hvis du hadde fått det privilegium å se den oppstandne Jesus, ville du ikke glemme det på denne siden av graven. Du ville huske det meget detaljert.

Jeg husker det nøyaktige øyeblikk da en medarbeider fortalte meg om president Kennedys død den 22. 11. 1963. Jeg husker hvor jeg var, hva jeg gjorde, hvem som var der, hva som ble sagt — alle de bitte små detaljene ved de sjokkerende øyeblikkene av tid. Men andre ting som hendte samme dag har forsvunnet i de dypeste avkroker av sinnet — for aldri mer å bli husket.

Inntrykk er hukommelsens første regel. Vi husker meget godt rystende begivenheter.

Stereotyp muntlig bevismateriale

Muntlig kildemateriale i det første århundret var mye mer pålitelig enn det vanligvis er i dag. Mennesker av i dag betror ikke så mye til hukommelsen fordi vi har adgang til så mange oppslagsbøker.

Men samfunnene på den tid, iberegnet den tidligere menighet, betrodde begivenheter til hukommelsen — og de gjorde det i en stereotyp form som var lett å

huske. F. F. Bruce skriver: «På apostlenes tid var det stort sett en stereotyp forkynnelse av Jesu gjerning og ord, opprinnelig på arameisk, men snart også på gresk, og det er denne forkynnelsen av muntlig tradisjon som ligger bak våre synoptiske evangelier [Matteus, Markus og Lukas] og deres dokumentare kilder» (*The New Testament Documents*, side 32).

Du vil legge merke til at evangelieberetningene er skrevet i en meget enkel, men effektiv litterær stil. Det er ingen kruseduller. Det er intet blomsterspråk. De tre synoptiske evangeliene er meget like når man stiller opp deres parallelle avsnitt i tre spalter. Likheten i innhold, stil og språk er slående. Dette gjorde det lettere å huske dem da de bare fantes i muntlig form.

Alle de fire evangelier er fra det første århundret. Nyere nytestamentlig forskning har flyttet tiden for når de ble nedskrevet

nærmere tiden for korsfestelsen. John A. T. Robinsons bok *Redating the New Testament* er et godt eksempel på denne nye tilbøyeligheten. Enda den avdøde biskopen var kjent som en liberal forsker, var han forbauset over mangelen på sterke beviser for den sene datering av mange nytestamentlige bøker. Han skrev: «Det er også tankevekkende å oppdage hvor lite grunnlag det er for mange av dateringene som moderne eksperter selvsikkert fastsetter for de nytestamentlige dokumenter» (s. 341).

Under henvisning til den tidlige menighet tilføyer biskop Robinson bestemt: «Men den primitive menighets virkelige kreative periode, dens «elisabethanske epoke» ut fra litterær produksjon, var utvilsomt 50-årene [e.Kr.]» (s. 353). De fleste øyenvitner var fremdeles i live. Hvis Jesu mirakler ikke var sanne, ville et kor av innvendinger ha gjort dokumentene ugyldige. (Forts. n.s.)

HVA MENES EGENTLIG MED OMVENDELSE?

Hvor mange dømmer Gud etter den måten bekjennende kristne lever på, eller tror at man må leve et fullkomment liv før man kan bli en kristen? Er omvendelse noe som skjer plutselig, alt på en gang, eller skjer den gradvis? Den forbløffende sannhet er at få vet nøyaktig hva en kristen er, eller hvordan man blir omvendt. Vårt gratis hefte **Hva menes egentlig med omvendelse?**, som nettopp er kommet på norsk, forklarer ut fra Bibelen hva anger og omvendelse virkelig innebærer. Du vil få et eksemplar om du skriver til vår adresse nærmest deg (se adresselisten på 2. omslagsside). Bruk gjerne det vedlagte bestillingskortet.

Dessuten kommer de skrevne dokumentene vi nå har, delvis fra tidligere skrevet materiale og ikke bare fra muntlig bevismateriale (se Luk. 1:1-4). F. F. Bruce skriver: «Kildematerialet indikerer at våre synoptiske evangeliers skrevne kilder ikke er eldre enn omkring år 60 e.Kr. Enkelte av dem kan til og med spores tilbake til notater fra vår Herres undervisning som ble tatt mens ordene faktisk ble sagt» (*New Testament Documents* s. 45). Det sier seg selv at det også er mulig at øyenvitner kan ha nedtegnet hans mirakler på et meget tidlig tidspunkt.

Selve miraklene

Det nye testamente bekrefter at Jesus var Kristus (Messias eller Den Salvede). Han kom for å forkynne Guds Rike — en ny tidsalder som skulle komme her på jorden. Han forkynte morgendagens vidunderlig verden. Hele hans liv ble gitt i tjeneste til menneskeheten.

Tar man hensyn til nøyaktig hvem han var og hvorfor han kom, virker miraklene naturlige og fornuftige. De var «den kommende verdens krefter» (Hebr. 6:5). De passet alle fullstendig til personen. Hvert av dem ble utført for å hjelpe mennesker til å oppnå sin sanne hensikt i livet.

Jesus var ingen stuntmann. Han utførte aldri noen merkelige mirakler.

Ei heller utførte han noen gang et mirakel bare for miraklets egen skyld. Han mettet folk. Han helbredet folk. Han stilte livstruende stormer. Han skaffet til og med en utmerket årgangsvin for en skjødesløs bryllupsvert. Ingen av disse gjerningene skadet noen gang noen. Tvert imot hjalp de hovedsakelig mennesker i nød.

Hvorfor skulle ikke den Gud som unnfanget og virket gjennom Jesus, ha makt til å overskride naturlovene? Det er jo han som skapte dem.

Hvorvidt man tror på et mirakel eller ikke, avhenger i stor grad av den tillit man har til den som utførte det. Straks det virkelig går opp for deg hvem Jesus Kristus var og er — og hvorfor han kom hit til verden — vil dine vanskeligheter med å tro på hans mirakler være overvunnet. □

Hvorfor DEN ENKLE SANNHET er gratis

I et halvt århundre har *Den Enkle Sannhet* gitt leserne forståelse for hvordan en verden velsignet med en utrolig utvikling kan være så hjemsøkt av fryktelige plager.

Likevel er dette tidsskriftet til forståelse som du nå holder i hånden, tilgjengelig uten noen abonnements- eller løssalgpris. Hvorfor?

Da Herbert W. Armstrong i 1927 fikk ideen til et tidsskrift med navnet *Den Enkle Sannhet*, mente han at det måtte være ulikt andre tidsskrifter. Det skulle ikke ha noen ytre reklame og ingen pris. Herbert Armstrong lærte at Gud sier vi skal «[kjøpe] sannhet, og selg den ikke...» (Ordsp. 23:23). I særdeleshet kom han til å erfare at Guds vei er «gi»-veien.

I dag er *Den Enkle Sannhet* et tidsskrift i masseomløp som når frem verden over på syv språk, med et opplag på mer enn syv millioner hver måned.

Mange spør derfor: «Hvordan kan dere utgi slikt et førsteklasses tidsskrift uten annonseinntekter?»

Svaret er like enkelt som det er utrolig! Jesu budskap om verdensfred kan ikke selges som en annen handelsvare. Likevel koster det penger å forkynne Kristi sannhet og sende den verden over. Noen må betale det! Dette er Kristi virksomhet. Vi løser dette problemet på Kristi måte!

Jesus sa: «Dette evangelium om riket skal forkynnes over hele jorderike til et vitnesbyrd for alle folkeslag» (Matt. 24:14) i våre dager, rett før denne sivilisasjon tar slutt. Utgiftene til å trykke bladet, porto, radio- og fjernsynsprogrammene, Ambassador College Bibel-korrespondansekurs og annen litteratur må betales. Men hvordan? Kristus forbyr oss å selge det til mottagerne: «For intet har I fått det,» sa Jesus til sine disipler, som han var i ferd med å sende ut for å forkynne sitt budskap, «for intet skal I gi det.» «Det er saligere å gi enn å ta,» sa han.

Guds vei er KJÆRLIGHETENS vei, gi-veien. *Den Enkle Sannhet* utgis gratis gjennom tiender og offergaver fra medlemmene i Guds Verdensvide Menighet og andre.

Som de av dere som har mottatt 48-sidersutgaven av *Den Enkle Sannhet*, vet, er alle utgavene nå inntil videre redusert til 32 sider. Vi syntes du burde få vite hvorfor. I mange land er bladportoen for 1986 økt drastisk, med nesten 25 prosent. Inntil videre har vi derfor måttet skjære ned på vekten på bladet slik at vi kan holde oss innen vårt porto-budsjett — inntil Gud tar seg av disse nye økte utgiftene.

PERSONLIG

(Fortsatt fra side 1)

våre av fyllekjørere. Til tross for dette oppmuntres det i mange land til misbruk av alkohol og reklame for millioner.

Gjennom synd påfører vi oss selv

slike sykdommer som alkoholisme, AIDS, herpes og andre kjønns-sykdommer. Så prøver vi å unngå straffen for slik synd ved å foreta medisinske og vitenskapelige studier for å finne helbredende midler som vil tillate oss å synde videre. □

Innblikk i verdensbegivenheter og trender

Vest-Europas befolkningsreduksjon

Omkring år 2020 vil Vest-Tyskland ha en befolkning på 49,9 millioner, ned fra dagens 61 millioner. Vest-Tysklands minkende befolkning er en del av et generelt vesteuropeisk mønster ifølge Population

Reference Bureau, Inc i Washington, D.C.

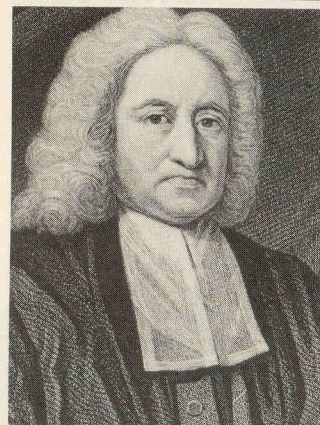
Grunnen til det avtagende fruktbarhetstallet som har satt ned befolkningsveksten i de fleste vesteuropeiske land, er økonomisk: De fleste vesteuropeere vil heller ut i arbeidslivet eller skaffe seg flere materielle eiendeler enn å ha flere barn.

Det trengs et fruktbarhetstall på 2,1 (dvs. et

gjennomsnitt på 2,1 barn pr. familie) for å opprettholde befolkningens mengden. Vest-Europa som helhet har et fruktbarhetstall på bare 1,8. Statistiske befolkningsbeskrivelser for fremtiden omfatter aldrende befolkninger, færre vernepliktige og et alvorlig valg mellom større skattebyrder eller reduserte sosiale tjenester.

Mange land i Vest-Europa håper at økonomiske fordeler vil oppmuntre foreldre til å få flere barn. Frankrike tilbyr allerede per 1500 kroner i måneden i ett år for å oppmuntre foreldre til å få et tredje barn.

Forbundskansler Helmut Kohls regjering i Vest-Tyskland ønsker å heve det skattefrie beløpet barn kan tjene, og å tillate den ene eller den andre av foreldrene å bli borte fra arbeidet inntil ti måneder og motta et månedlig tilskudd fra staten på 400 mark (ca. 1200 kroner), sammen med en garanti for at man får sitt arbeid tilbake etter perioden. ■

Mer om Halley

Edmund Halley (1656–1742), som er berømt for beregningen av kometen som bærer hans navn, er også kjent for andre bedrifter.

Halley, som ble opptatt i Englands Royal Society 23 år gammel, var drivkraften bak utgivelsen av Newtons hovedverk *Philosophiæ naturalis principia mathematica* i 1687.

Halley ble utnevnt til Astronomer-Royal, og utgav mer enn 80 vitenskapelige avhandlinger. ■

Den europeiske befolkningstilvekst

Land	Beregnet befolkningsmengde i millioner		Fruktbarhets tall*
	Midt i 1985	2020	
Vest-Europa	341,4	336,8	1,8
Belgia	9,9	9,2	1,6
Danmark	5,1	4,6	1,4
Frankrike	55,0	57,5	1,8
Hellas	10,1	11,6	2,1
Island	0,2	0,3	2,2
Irland	3,6	5,8	3,0
Italia	57,4	54,8	1,6
Luxembourg	0,4	0,3	2,2
Nederland	14,5	14,0	1,5
Norge	4,2	4,1	1,7
Portugal	10,3	12,1	2,0
Spania	38,5	43,4	2,0
Storbritannia med Nord-Irland	56,4	55,9	1,8
Sverige	8,3	7,4	1,6
Vest-Tyskland	61,0	49,9	1,3

*Det Gjennomsnittlig antall levendefødte barn som under gjeldende fruktbarhetsforhold vil bli født av en kvinne som gjennomlever hele den fødedyktige perioden.

Beskyttelse av spebarns øyne

Det intense lyset i barnesykestuene kan føre til nedsatt synsevne hos for tidlig fødte spebarn, mener medisinske forskere.

Man har lenge ansett at for mye oksygen er en årsak til netthinneskader hos for tidlig fødte spebarn. Nå setter man også det sterke lyset i forbindelse med denne tilstanden. Lyset i sykestuene er minst fem ganger sterkere nå enn for 20 år siden.

I en undersøkelse av 228

for tidlig fødte spebarn ble 154 beskyttet mot direkte lys av et filter. De andre 74 lå under vanlig lys. Netthinnen ble hyppigst skadet hos de spebarna som veide minst. I den ubeskyttede gruppen fikk 86% av spebarna med lavest fødselsvekt øyeskader, men bare 54% av

de barna med samme vekt, som var beskyttet av filter.

Den eneste betydningsfulle forskjellen i behandlingen av den beskyttede og den ubeskyttede gruppen var belysningsstyrken. Tilstrekkelig lys er nødvendig på sykestuene. Men *hvor* sterk behøver lyset å være? ■

Fremtids- utsiktene for Panama- kanalen

Ved midnatt nyttårsaftnen 1999 skal Panama overta hele ansvaret for drift, vedlikehold og forsvar av Panamakanalen. Dette ble fastsatt i en avtale med

Funksjonell analfabetisme

En mann sier han har glemte brillene sine, så hans kone fyller ut skjemaet for ham. En far sier han er for opptatt til å lese eventyr for barna sine. «Man blir ganske flink til å simulere når ens liv avhenger av det,» sier en kvinne.

Disse menneskene er funksjonelle analfabeter.

Manglende evne til å lese og skrive er ikke begrenset til folk i den tredje verden. I land som USA og Australia er det trolig mellom 10 og 20% analfabeter. Og antall funksjonelle analfabeter er enda høyere.

Funksjonelle analfabeter har nok en elementær utdannelse, men de er aldri kommet opp på et akseptabelt nivå når det gjelder å lese og skrive. Og denne mangelfulle evnen gjør det vanskelig og ofte pinlig for dem å funksjonere i samfunnet. De lever i en evig frykt for å bli avslørt.

«Millioner av arbeidstagere som er mer eller mindre

Manfredo: Kanalen kan ruinere Panama

USA i 1979. Men byrdene ved eierforholdet blir kanskje ikke oppveid av fordelene, mener Fernando Manfredo, viseadministratør for kanalen.

I dag skaffer kanalen og de amerikanske militærbaser arbeid for over 12 000 panamanere og tilfører Panama mer enn 470 millioner dollar årlig.

Manfredo er bekymret for at uten pengene fra USA kan ikke Panama garantere sine panamanske ansatte de fordelene som de er blitt vant til. Dermed kan de beste komme til å forlate kanalsonen sammen med amerikanerne når de drar.

Siden 1.10.1979 har antall

analfabeter, koster arbeidsgivere dyrt hver dag på grunn av lav produktivitet, uhell på arbeidsplassen, skoft, dårlig arbeid og bortkastet tid for bedriftsledelse og formenn,» sier William Woodside, disponent for American Can Company.

Hvorfor er det så mange analfabeter i land hvor betydningen av utdannelse blir innprentet fra de tidligste barneårene? Årsakene er blant annet dårlige forhold mellom foreldre og barn og mellom lærere og elever, skulking og kortvarig skolegang, lærevansker, overdreven TV-titting, uvitende foreldre og følelsesmessige problemer.

I USA er det blitt dannet frivillige organisasjoner for å bekjempe problemet. Forbundet mot analfabetisme er en gruppe av slike organisasjoner, som har satt i gang en landsomfattende annonsekampanje og opprettet en nasjonal krisetelefon. Dessuten arbeider gruppen med å skaffe penger til de nødvendige tiltak.

I Australia har man

amerikanere i arbeidsstyrken ved kanalen sunket fra 26,4% til 18,6%. Mange av de gjenværende amerikanerne vil trolig reise i 1990, når Manfredo overtar som den første panamanske administratør for kanalen.

Kunstige narkotika: Billige, livsfarlige — og lovlige

Kjemikerne lager nå sterke, heroinlignende narkotiske stoffer ved å foreta små endringer i godkjente stoffers molekylstruktur. Det er billig, det er livsfarlig — men lovlig.

«Det som produseres i fordekte laboratorier kan alltid holdes innenfor lovens ramme når man bruker stoffer som ikke står på listen over ulovlige medikamenter,» sier senator Lawton Chiles i USA.

Myndighetene frykter for at fordekte kjøkkenlaboratorier i USA snart kan komme til å erstatte opiumsmarkene i Asia og kokabuskene i Syd-Amerika.

«Teoretisk sett kan ett eneste slikt undergrunnslaboratorium produsere nok syntetisk heroin til å dekke hele verdens etterspørsel etter heroinlignende stoffer — uten at én opiumsvalmue ble høstet,» sier Charles Rangal, formann for narkotikakomiteen i Representantenes hus i kongressen.

lignende problemer. Rådet for voksenopplæring har ikke greid å få de offentlige myndigheter til å bevilge penger til arbeidet, sier Jill Gillespie, som leder et opplæringsprogram i Sydney.

Tidsskriftet *Editorial Eye*

Det er lite Panama kan gjøre for å forberede seg på det finansielle ansvar som eierforholdet vil gi. I stedet for å løse landets økonomiske problemer, kan kanalen komme til å ruinere Panama. ■

De nye stoffene stimulerer narkotikahaiene til økt innsats. «Hvorfor skulle de bry seg med å smugle inn stoff, ta risikable sjanse og leke gjemsel med politiet, når en smart kjemiker med gode oppskrifter kan gjøre hele jobben?» spør Robert Robertson, sjefen for Californias avdeling for narkotikaprogrammer.

Kjemikerne kan etterligne og endog styrke virkningene

av dagens stoffer. En heroinimitasjon, «China White», er 5000 ganger sterkere enn morfin og 200 ganger giftigere.

Men når stoffet er sterkere, er det også farligere. «Jeg mener at enhver som kjøper narkotika på gaten nå for tiden, spiller russisk rulett med hjernen sin,» sier J. William Langston, overlege ved nevrologisk avdeling i Santa Clara Valley Medical Center. ■

hevder at mange firmaer er blitt nødt til å sørge for firmaopplæring for å skaffe seg en brukbar arbeidsstokk. «Bedriften AT&T alene bruker 6 millioner dollar i året for å gi sine 14 000 ansatte elementære ferdigheter.» ■

BREV TIL REDAKTØREN

Vitenskap

Det gir meg stor glede å lese hvert nummer av bladet. Men jeg må ta avstand fra artikkelen "Hva vitenskapens talsmenn fortier", som stod i juninummeret 1984.

Hvis vitenskapens talsmenn ikke sier oss noe, så gjør ikke artikkelforfatteren William Stenger det heller. Jeg er selv en kreasjonist [tilhenger av skapelsesteorien], og jeg har studert de fleste av de teorier (noen basert på Bibelen, andre ikke) som kreasjonister har fremsatt for å forklare hvorfor vi nå er her, uten å måtte ty til evolusjonslæren. Mr. Stenger motbeviser den, men han unnlater å komme med sin egen teori. Han skriver at "fysiske data viser at universet og jorden må være svært gamle". Hvis det er riktig, da viser jo bare historien hvor ung den menneskelige sivilisasjon er i forhold til jordens høye alder. Hvorfor er menneskene så unge, og universet så gammelt, hvis vi ikke er blitt plassert i et univers som er skapt slik at det ser gammelt ut?

Jeg så ivrig frem til å finne noen håndfaste svar i Stengers artikkel, siden bladet deres har ry for å svare på så å si hver eneste uløste gåte i menneskets tilværelse.

Berry Berkley
APO, New York

• Det var ikke vår hensikt å besvare hver uløste gåte i den menneskelige tilværelse. Vårt mål var rett og slett å vise at de vitenskapelige fakta var i samsvar med at universet ble til ved en skapelse.

Du spør: "Hvorfor er menneskene så unge og

universet så gammelt, hvis vi ikke er blitt plassert i et univers som er skapt slik at det ser gammelt ut?" Det er mange problemer ved dette spørsmålet. Det går ut fra at idéen om skapelse med en tilsynelatende alder nødvendigvis må ha noe å gjøre med første del av spørsmålet. Idéen om skapelse med tilsynelatende alder kan ikke godtas som legitim forklaring på vitenskapelige fakta. Hvis vi godtar en slik idé, hvordan kunne vi da vite at universet ikke ble skapt igår, men gitt utseende av å være mye eldre? Skaperen lurar oss ikke.

Et annet problem med ditt spørsmål er at det spør "hvorfor?" Et slikt spørsmål kan ikke besvares gjennom vitenskapelige undersøkelser. Vi kan imidlertid gi en forklaring på "hvordan" det hendte, en forklaring som er i samsvar med de vitenskapelige fakta og den bibelske beretning.

Kort sagt: I 1. Mos. 1:1 leser vi om den første skapelse av himlene og jorden, som godt kunne ha foregått for millioner av år siden. Jorden var bebodd av engleaktige vesener (Job 38:7), som ble regjert av en erkeengel med navnet Lysbringeren eller Lucifer. Verden under Lucifer før Adam var utvilsomt svært forskjellig fra vår nåværende verden. Fossilene viser oss en verden som varte i uminnelige tider og hadde en helt annen flora og fauna.

Senere gjorde Lucifer og hans engler opprør (Juda 6), noe som førte til ødeleggelse. Jorden ble "øde og tom". Så kom det en gjenskapelse for omtrent 6000 år siden, og

det var da den flora og fauna vi nå kjenner, og mennesket, ble skapt.

I klasseværelset

Virkningen av *Den Enkle Sannhet* finner man overalt. Min sønn går i tiende klasse, og i historietimen spurte læreren forleden hvor mange av elevene som kjente til bladet deres, som hun anbefalte dem å bruke til oppslagsstoff for stiler og annet arbeide. Min sønn sa han ble forbløffet over å se at alle unntatt noen få "sinker" i klassen kjente til bladet.

Mathildo Feakes
St. Norbert, Manitoba,
Canada

For annen gang

Jeg ønsker å melde meg på til Ambassador College Bibel-korrespondansekurs. De siste to årene har jeg for annen gang abonnert på bladet deres. Første gang var fra 1969 til 1976. Jeg leser bladet med stor interesse, og når jeg nå kommer for annen gang, er det ikke bare interesse som gjør at jeg sitter med blikket klistret til hver side av dette storartede bladet. Nå synes jeg at jeg skjønner hvordan det som hender her i verden, har nøye sammenheng med det Bibelens profetier kan fortelle.

R. Mason
Bedfordshire, England

Korrespondansekurset

Jeg vil så gjerne få takke dere for de bladene dere har sendt meg gratis. De har gitt meg forståelse som intet annet.

Jeg har også nettopp mottatt 11. leksjon av korrespondansekurset, og jeg finner ikke uttrykk for hvor

mye det har hjulpet meg i livet. Dere har reddet meg fra et liv i skuffelse, og vist meg veien til et liv i glede. Jeg vil gjerne vise min takknemlighet ved å sende et bidrag, som jeg håper vil hjelpe andre, slik kurset deres har hjulpet meg.

Paul Ugoliri
Regina, Saskatchewan,
Canada

Sett Gud først

Det hjelper sannelig å sette Gud foran alt. Jeg pleide å vente for å se hvor langt pengene mine rakk, men det lot alltid til å bli for lite. Nå sender jeg Guds tiende først, og pengene kommer inn.

Emerald Cook
Lillooet, B.C., Canada

En delt by

Som britisk student, for tiden i Tyskland, ble jeg interessert i artikkelen "Berlin — forvirrende og gåtefull" i maiutgaven av bladet deres.

Men jeg vil gjerne få påpeke et par feil i artikkelen. Berlin tilhører ikke "to forskjellige land", slik artikkelen uttrykte det.

Vest-Berlin er faktisk fortsatt "under okkupasjon" av de allierte (USA, Storbritannia, Frankrike og Sovjet). Byen kan fritt styrke sine bånd med Vest-Tyskland, uten at den blir regjert av Forbundsrepublikken eller er en del av den. Innbyggerne i Berlin har ikke vesttysk pass, men isteden et

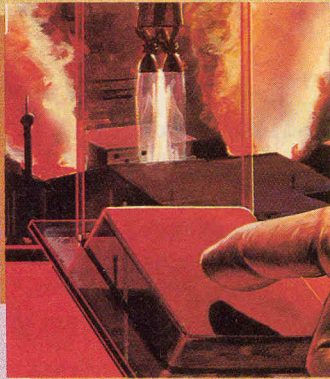
"Berlin-Ausweis" (et slags identitetskort for Berlin).

Byen Helmstedt er en grenseby, men den ligger i Vest-Tyskland og ikke, som angitt, i Øst-Tyskland.

Ian Morton-Jones
Birkenfeld, Bundesrepublik
Deutschland

KILDEANVISNING, BILDER: Side 3: Peter Jordan — Liaison. Side 8-9: Fotos: G.A. Belluche Jr. — PT. Side 14-15: Illustrert av Norman Merritt. Side 27, til venstre: PT-diagram: L. Greg Smith (Kilde: The Population Reference Bureau, Inc.); til høyre: Bettman Archive Side 28, til venstre: Wide World; M. Faulkner — PT. Baksiden fra toppen: C. Winston Taylor; G. A. Belluche Jr. — PT; Norman Merritt.

I DETTE NUMMER:

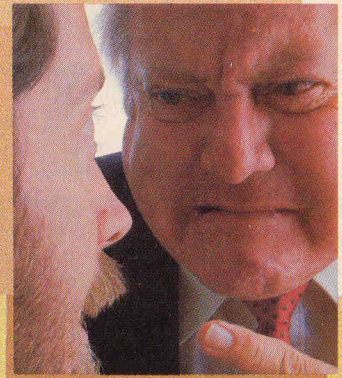

ER VI I DE SISTE DAGER?

Hvordan kan vi vite at vi er nær «verdens ende»? Kan vi bevise det?

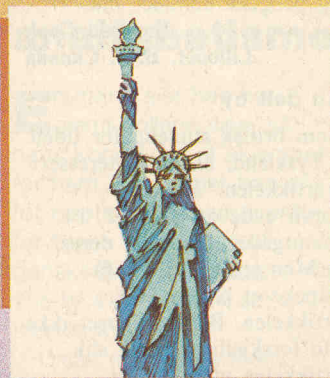
ORD SOM SÅRER, ORD SOM HJELPER

Skjødesløse ord gjør en enorm skade.

HVORDAN AMERIKA BRAGTE EUROPA HÅP!

De som oppdaget den nye verden og de som emigrerte dit, betalte en høy pris — men hele Europa høstet fordel av det.

MYSTERIET ISRAEL

Visste du at når jødene for første gang nevnes i Bibelen, er de i krig med Israel?

Se “Morgendagens Verden”

Oslo, Norge: Janco-Visjon – onsdag kl. 20.30.